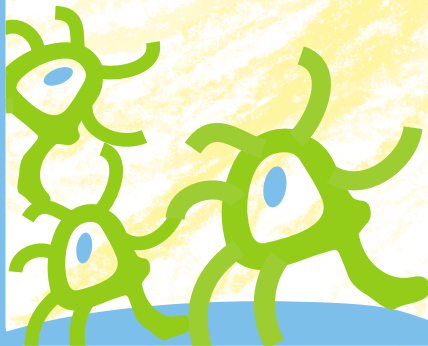


Argitaratzailea: HAURRESKOLAK Partzuergoa.
Avda. Otaola, 29. Jaizkibel eraikuntza, 1.
20.600 - EIBAR
GIPUZKOA
www.haurreskolak.net

ISBN: 84-609-6388-8
Zka.: 05149155

HAURRESKOLAK



Textuak: Maria PARDO.
Diseinuaren arduraduna: Belén MORENO.
Irudiak: Ian Villar, Ane Fernandez, Laura Pardavila,
Eider Burugain, Nerea Suarez, (...) (Oiarzungo Udal Ikastola Partzuergoa).
Inprimatzailea: Leitzaran Grafikak, S.L.



1

HEZKUNTZAKO PRINTZPIO OROKORRAK
ETA ERABAKI METODOLOGIKOAK HARTZEA
HAURRESKOLAK PARTZVERGOAN.

2

HAURRESKOLAK PARTZVERGOAREN HELBURU
OROKORRAK ETA LANERAKO EDUKIAK

Maria Pardo



AURKIBIDEA

1

HEZKUNTZAKO PRINTZIPIO OROKORRAK
ETA ERABAKI METODOLOGIKOAK HARTZEA HAURRESKOLAK PARTZUERGOAN.

9

1. SARRERA.	11
2. ZER DA HAUR HEZKUNTZA?	12
2.1. Haur Hezkuntzaren helburuak.	13
2.2. Haurreskolak partzuergoaren helburuak.	13
3. HEZKUNTZAKO PRINTZIPIO OROKORRAK.	15
4. ERABAKI METODOLOGIKOAK HARTZEA.	17
5. ZER ERABAKI DAUDE ALDAGAI METODOLOGIKO BAKOITZAREN AZPIAN?	20
5.1. Jardueren antolaketa.	20
5.2. Espazioaren, denboraren eta taldeen antolaketa.	20
5.3. Materialen antolaketa eta aukeraketa.	21
5.4. Giza baliabideen antolaketa.	21
5.5. Behaketaren eta informazioaren antolaketa.	22
5.6. Hezkuntza interakzioen antolaketa.	22

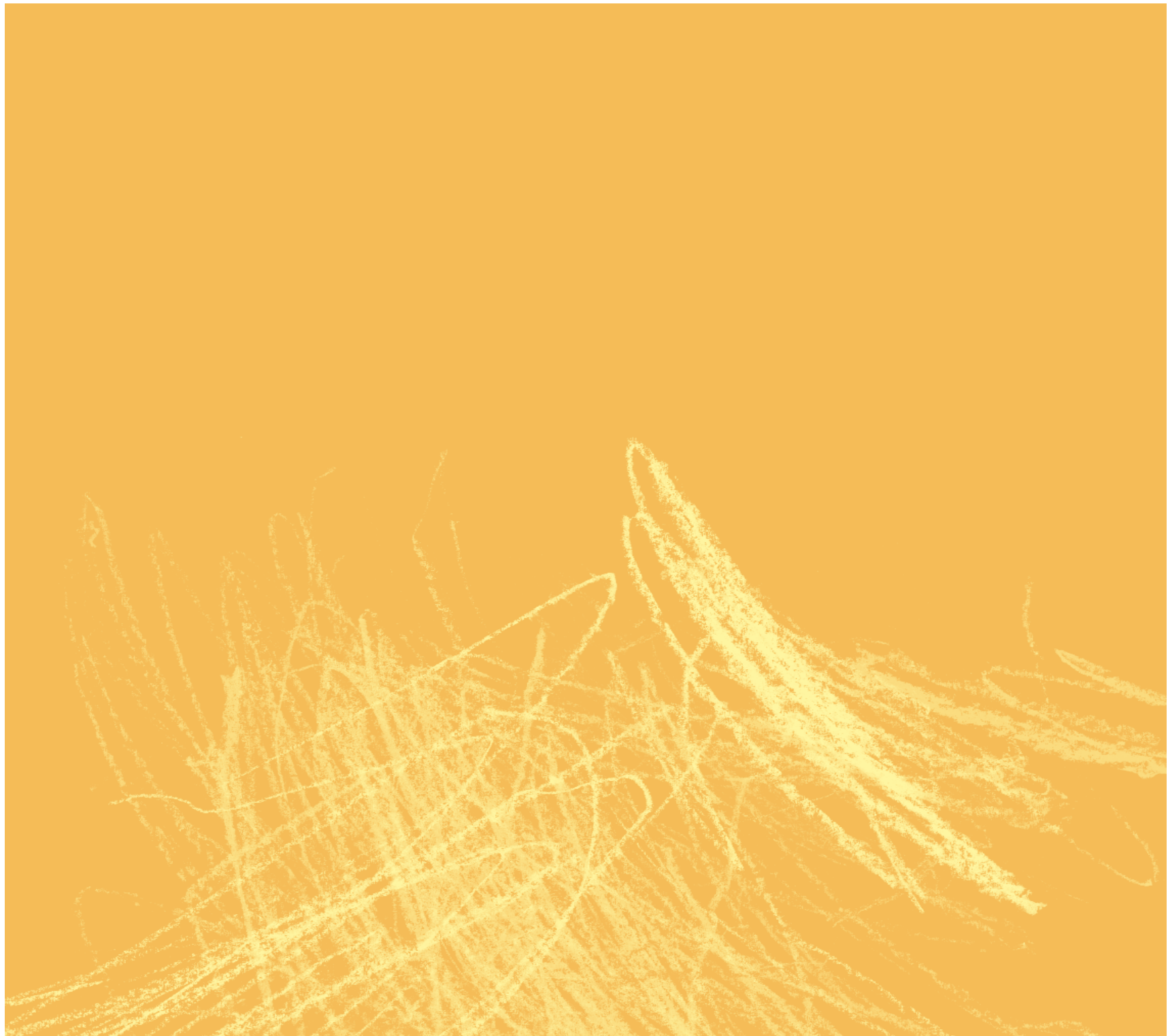
2

HAURRESKOLAK PARTZVERGOAREN HELBURU OROKORRAK ETA LANERAKO EDUKIAK.

25

1. AURKEZPENA.	27
2. HAUR HEZKUNTZAKO HELBURU OROKORRA.	29
3. HAURRAREN GARAPENeko ZEIN ALDERDI LANDU BEHAR DIRA HELBURU HORIEK LORTZEKO?	31
4. 1. EREMUA: IDENTITATEA ETA AUTONOMIA PERTSONALA.	35
4.1. Eremuko edukiak zehazten dituzten erreferenteak.	35
4.2. 1. multzoa: gorputza eta norberaren identitatea.	36
4.3. 2. multzoa: jokoak eta mugimendua.	38
4.4. 3. multzoa: autonomia eguneroko bizitzan.	39
4.5. 4. multzoa: osasuna eta ongizatea.	41
4.6. 1. eremuko helburuak zenbateraino lortu diren ebaluatzeko irizpideak.	42
5. 2. EREMUA: INGURUNE FISIKOA ETA GIZARTE INGURUNEA.	44
5.1. Edukiak zehazten dituzten erreferenteak.	44
5.2. 1. multzo: familia eta eskola ingurunea.	46
5.3. 2. multzo: ingurune eta gizarte bizitza.	48
5.4. 3. multzo: ingurune naturala.	49
5.5. 2. eremuko helburuak zenbateraino lortu diren ebaluatzeko irizpideak.	50

6.	3. EREMUA: KOMUNIKAZIOA ETA IRUDIKAPENA.	52
6.1.	Edukiak zehazten dituzten erreferenteak.	52
6.1.	1. multzoa: hitzezko hizkuntza, ahozko hizkuntza, eta idatzizko hizkuntzara hurbiltzea.	54
6.1.	2. multzoa: gorputz adierazpena eta komunikazioa.	56
6.1.	3. multzoa: adierazpen plastikoa eta ikusmenezkoa.	58
6.1.	4. multzoa: adierazpen plastikoa eta ikusmenezkoa.	59
6.1.	5. multzoa: matematika hizkuntza.	60
6.1.	3. eremuko helburuak zenbateraino lortu diren ebaluatzeko irizpideak.	61





1

HEZKUNTZAKO PRINTZPIO OROKORRAK
ETA ERABAKI METODOLOGIKOAK HARTZEA
HAURRESKOLAK PARTZVERGOAN.



I. SARRERA.

Erakunde honen sorburuan adierazten den gisan, HAURRESKOLAK PARTZUERGOAren helburuek bi asmo dituzte: Haur Eskoletan matrikulatutako neska-mutilei hezkuntza osoa ematea eta familiei gizarte laguntza ematea, bereziki, familia bizitza eta lan bizitza bateratzen laguntzeko.

Hezkuntza eremuan, PARTZUERGOAk, familiekin elkarlanean, haurren garapen osoa sustatu nahi du, haurren heziketaren eta sozializazioaren bidez. Horretarako, oinarri izango dira adingabeen eskubideekiko errespetua, haurren ongizate psikofisikoa eta haren izangaitasun guztien garapena (hala nola afektuzkoak, sentso-motoreak ezagutzazkoak, harremanezkoak eta sozialak).

Gizarte eremuan, familiei laguntza eman nahi zaie, hiru urtetik beherako haurrak zaintzeko eta haietaz arduratzeko zerbitzuaren bidez. Horrela, familia bizitza eta lan bizitza bateratzen lagundu nahi zaie familiei.

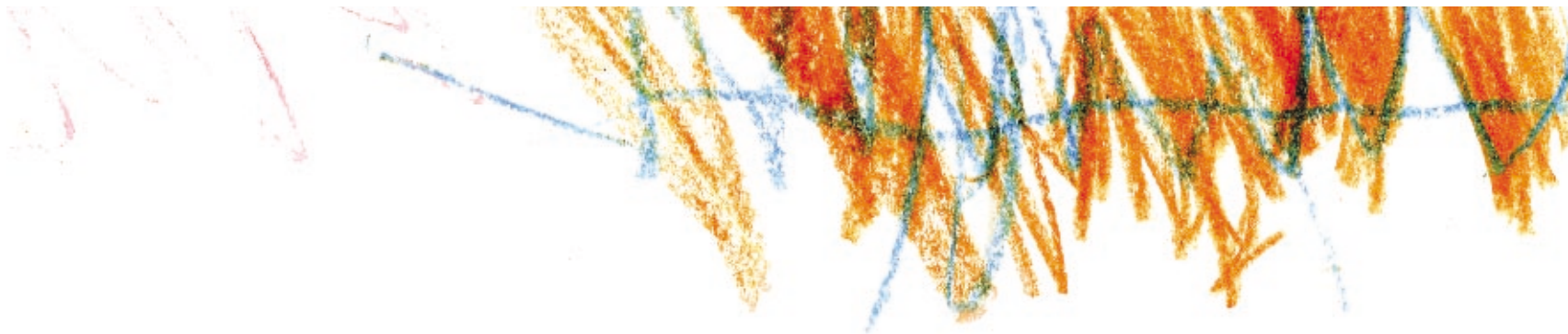
Horretaz gain, PARTZUERGOAk beste zenbait helburu ditu, gizarte justuagoa eta gizarteratuagoa lortzen laguntzeko.

Horrenbestez, PARTZUERGOAk kudeatutako Haur Eskolek helburu hauek dituzte:

- * Prebentziozko hezkuntzaz gain, desberdintasunak konpentsatuko dituen heziketa sustatzea; eta gizartearen nahiz maila pertsonalean premia larri gehien dituztenei bereziki laguntzea, ekitatea lortu nahian.
- * Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan elebitasuna bermatzeko aukera sortzea eta sustatzea, hezkuntza ekintzaren hasieratik.
- * Landa eremuetako biztanleei kalitatezko hezkuntza zerbitzua eta laguntza zerbitzua jasotzeko aukera ematea.

Haur eskola bakoitzak Hezkuntza eta Laguntza Proiektu batean islatzen ditu helburu horiek; horrela, bere Hizkuntz Proiektua, programazio didaktikoa, material hezitzaileak, Haur Eskolaren zerbitzuak, familiekiko harremanak, egutegia eta irekitze ordutegia, izena emateko epeak eta abar finkatuko ditu.





2.

ZER DA HAUR HEZKUNTZA?

Egungo hezkuntza sistemaren lehenengo atala da. Ez da derrigorrezkoa, eta zero eta sei urte bitarteko neska-mutilentzat izaten da. Aztertzen ari garen kasuan, zerotik bi urtera bitarteko aldia dugu. **Haur Hezkuntzaren helburu nagusia haurraren garapen osoa bultzatzea da eta, horretarako, gaitasun guztien garapenaz arduratuko da, hala fisikoez, nola afektuzkoez, intelektualez eta sozialez.**

Haurraren bizitzan ezinbesteko etapa da. Izan ere, haurraren bizitzaren lehenengo uneetan gertatzen dira aldakuntza asko eta asko; alegia: neuronaren egiturak sortzen dira, indibidualizazio eta sozializazio prozesuak gertatzen dira, fisikoki hazi egiten dira eta garapen psikomotorea, intelektuala eta pertzepziozkoa gertatzen dira. Horri guztiari esker, harremanak garatzen dituzte ingurunearekin eta beren antzekoekin. Hizkuntza berenganatzen eta garatzen hasten dira. Horrek guztiak hainbat lorpen ekarriko ditu, eta lorpen horien bidez, ondorengo esperientziak barne hartuko dituen egitura osatuko da; horren bidez, haurraren nortasuna eratuz joango da, eta etorkizunean gauzatuko dituen gizarte interakzioen eta interakzio intelektualen oinarriak ezarriko dira.

Haur Hezkuntza, bereziki, haurra pixkanaka-pixkanaka gizabanako gisa identifikatzen joateaz arduratuko da, bai eta haurrak ingurune hurbilean jarduteko beharrezko dituen tresnak eskuratzear ere.

Etaparen honetan, harreman pertsonalak, autoestimua, ezagutza eta hizkuntz gaitasuna, gizarteratzea eta mugimendu eremua dira alderdi garrantzitsuenak.

Abiapuntu horrek jarraipena izan dezan, ahaleginak egingo dira ikastetxeen artean lotura mekanismoak bermatuko dituen koordinazioa lortzeko; horrela, ikastetxe batetik bestera iragaitan, jarraipen elementuak eta beharrezko aldaketa eta desberdintze elementuak izango ditu.





2.1. Haur Hezkuntzaren xedeak.

- a) Prebentziozko hezkuntzaz gain, desberdintasunak konpentsatuko dituen heziketa sustatzea; eta gizartean nahiz maila pertsonalean premia larri gehien dituztenei bereziki laguntzea, ekitatea lortu nahian.
- b) Familiekin elkarlanean, haurraren garapen osoa ahalbidetzea haurraren heziketaren eta sozializazioaren bidez. Horretarako, oinarritzkoa izango da adingabeen eskubideekiko errespetua, haurraren ongizate psikofisikoa bermatzea eta haren izangaitasun guztien garapena erraztuko duten oinarriak finkatzea; hala nola: afektuzkoak, sentso-motoreak, ezagutzazkoak, harremanezkoak eta sozialak.
- c) Hezkuntza ekintzaren hasieratik, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan elebitasuna bermatzeko aukera sortzea eta sustatzea.
- d) Familiei laguntza zerbitzua ematea, bi urtetik beherako haurrak zainduz eta haietaz arduratuz seme-alabak dituzten Familientzako Laguntza Planaren parte da, eta familia bizitza eta lan bizitza bateratzen laguntzeko ematen da zerbitzu hori.
- e) Landa eremuetako biztanleei kalitatezko hezkuntza zerbitzua eta laguntza zerbitzua jasotzeko aukera ematea (Europako Batzordeak 2000ko martxoaren 14an emandako Erabakian finkatutakoak).

2.2. Haurreskolak Partzuergoaren helburuak.

Euskal Autonomia Erkidegoan HAURRESKOLAK sortu da. HAURRESKOLAK PARTZUERGOA erakunde publikoa da, nortasun juridiko propioa du eta erakundeko kideengandik independentea da. Euskadiko udalerrietan 0tik 2ra bitarteko haurrentzat sortutako Haur Eskola publikoen kudeaketa osoa egitea da Partzuergo horren funtzioa.

HAURRESKOLAK PARTZUERGOAren helburuek bi asmo dituzte: Haur Eskoletan matrikulatutako haurrei hezkuntza osoa ematea eta familiei gizarte laguntza ematea.





HAURRESKOLAK PARTZUERGOAren helburu orokorrak honako hauek dira:

1. Haurrari **Hezkuntza Osoa** ematea; bere ingurunea ezagutzen laguntzea eta haustura eragoztekoa; bere nortasun propioa sustatzea eta banakotasun horretan "izaten" laguntzea.
2. **Prebentziozko Hezkuntzaz** gain, haurrak bere hezkuntza prozesuan aurki ditzakeen hutsunak eta gabeziak konpentsatuko dituen heziketa bultzatzea eta haurrei bilakaera garapen orekatua lortzen laguntzeko berariazko eta banakako jarraipena eta laguntza antolatzea.
3. **Hezkuntza Orokorra** sustatzea; gorputza, objektua, ekintza, pentsamendua, bestea, nia, afektibitate maila, arrazionala dena, errealia dena eta alegiazkoa dena hezkuntza jardueretan eta laguntza jardueretan hertsiki teilakatuta dituen hezkuntza orokorra, hain zuzen. Horretarako, haurrak askotariko arloetan erabiliko dituzten izangaitasunak garatzeko moduko jolas jarduerak eta jarduera funtzionalak programatuko dira.
4. Haurrak gauza berriak bilatzera, kontzientzia hartze berrietara eta abstrakzio berrietara orientatuko dituen **Hezkuntza Sortzailea** programatzea eta haurraren ingurunean egon litezkeen elkarrizketa gabeziak, ahal den neurrian, osatzea; bai eta Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan entzuteko eta komunikatzeko guneak bultzatzea ere.
5. Gurasoei **Heziketa Paraleloa** ematea. Horretarako, gizarte testuingurua azpimarratuko da eta haurrenganako eta haurrekin izan beharreko jarrerak, higie-ne azturak, elikadura azturak eta osasun azturak zehaztuko dira.



3. HEZKUNTZAKO PRINTZPIO OROKORRAK.

HAURRESKOLAK PARTZUERGOAk, familiekin batera, bere gain hartzen du haur taldea gizarte anitz eta demokratikoaren ezaugarri diren balioen, jarrerren eta arauen esparruan eta hezkuntza osoaren dimentsio guztien baitan hezteko ardura.

Hezkuntza printzipioak ideia, balio eta planteamendu teorikoen multzo bat dira: horiek dira haur eskolen eguneroko egitekoen euskarri; ikastetxeko hezkuntza erabaki guztien planifikazioa, gauzatzea eta balioztatzea eraentzen dute; eta bideak eta xedeak argitzen dituzte. Printzipio horiek zientziaren alderdi ugarietatik egindako ikerketetan dute iturburua: **nortasun osoa nola eraiki argitzen duten ikerketetatik sortu dira; ikasteko eta ingurune fisikoan eta gizarte ingurunean modu eraikitzailean esku hartzeko gai izango den nortasuna nola eraiki adierazten duten ikerketetatik, alegia.** Horrela, prozesu horretan sortuko den pertsona helduak prozesu horretan bertan modu egokian parte hartzeko jarraibide argiak izango ditu.

Prozesu hori azaltzen saiatzen diren teoria asko daude. Guk ikerketa ildorik sendoenak nolabait laburtzen dituztenak jaso ditugu, eta HAURRESKOLAK PARTZUERGOk helburu orokorrekina bat datozenak.

Aitortzen dugu **garapena banako fenomeno delako, fenomeno errepikaezina, eta prozesuen elkarreraginen bidez eraikitzen delako. Prozesu horiek hainbat diziplinak aztertzen dituzten arren, aldi berean gertatzen dira, elkarreragin mekanismo konplexuei esker. Elkarreragin horietan, zerikusi handia du haur bakoitzaren ingurune fisikoak eta gizarte eremuak.**

Hortik ondorioztatutako PRINTZPIO TEORIKOAK adieraziko dira jarraian. Hezitzaileek printzipio horiek hartuko dituzte oinarritzat, HAURRESKOLAK PARTZUERGOk ikastetxeko Hezkuntza Proiektuetan erabaki praktikoak hartzeko.

Horrela, banakako hezkuntza beharrak, hezkuntza behar arruntak nahiz bereziak dituzten haur guztientzako hezkuntza nola bideratu finkatuko da; hau da, horrela finkatuko dira gure geletako **aniztasunari tratamendu egokia** emango zaiola ziurtatuko duten erabakiak.

Printzipio horiek etengabe berrikusi behar dira; horrela, hezkuntza esparruan egindako ikerketetatik ondorioztatutako ekarpenak gehitzen joateko.

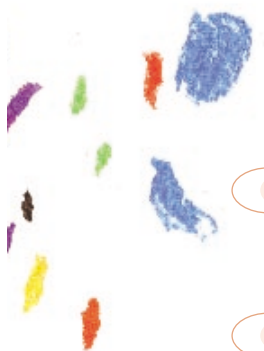


Gainera, esparru teorikoaren eta ikastetxearen eguneroko egitekoen arteko lotura zuzenetik eratorritako erabakiak akordio orokortzat ulertu behar dira: horiek osatuko dute IHP (Ikastetxearen Hezkuntza Proiektua) eta gelan nola parte hartu erabakitzeko oinarri izango dira.

Gelako jarduerak eta horiek zer hezkuntza ingurunetan gauzatuko diren diseinatzeko, zenbait kasutan, beharrezkoa izango da lantzen ari garen alorra zehazten duen Teorian gehiago sakontzea. Ideia hori hobeto azalduko da 4. puntuaren amaieran.

1. GARAPENA PROZESU PERTSONALA DA, BAINA INGURUNEAK BALDINTZATZEN DU. Hori dela eta:
2. Haur guztiek ez dituzte ikasketarako oinarri berak, ikasteko aukera berak eta ez dute ikasteko erritmo bera. GUZTIOK DESBERDINAK GARA.
3. Garapen intelektual bizitza esperientzien bidez gertatzen da, eta esperientzia horietan izaten diren emozioen bidez; horiek PERTSONA BERE OSOTASUNEAN biltzen dute: pertsonaren AFEKTUA, HARREMANAK ETA EZAGUTZA. Horregatik:
4. Pertsona bakoitzarengan gaitasun bakoitzaren garapen maila desberdina denez, GUZTIOK MODU DESBERDINEAN IKASTEN DUGU; eta nola eta noiz ikasiko dugun ez dago gaitasun intelektualaren baitan bakarrik, afektuzko garapenaren eta lortutako gizarte garapenaren baitan ere badago. BERAZ, HIRU ALDERDI PERTSONAL HORIEK ELKARREKIN LANDU BEHAR DIRA.
5. Gainera, DENA EZ DA MODU BEREAN ETA DENBORA BEREAN IKASTEN. Ez da gauza bera nork bere burua maitatzen eta onartzen ikastea eta hitz egiten edo hurkoarekin erlazionatzen ikastea.
6. HAZTEKO ETA IKASTEKO, ORO HAR, INGURUNE EGONKORRA ETA ONARPEN, SEGURTASUN ETA KONFIANTZA GIROA BEHAR DIRA.
7. Alde horretatik, adin horietan, ERREFERENTZIAZKO PERTSONA HELDUAK FUNTSEZKO ZEREGINA DU garapena sustatzeko; pertsona heldu horren egiteko nagusia BEHATU ETA ENTZUTEA izango da, ingurune fisikoaren eta gizarte ingurunearen eta haurren arteko BITARTEKARI LANA EGIN ahal izateko.
8. Ikasteko, HEZKUNTZA PROPOSAMEN UNIFORMEAK ETA MOTA ASKOTAKOAK BEHAR DIRA. ERRONKEK GARRANTZI HANDIA IZANGO DUTE, haurrek hazteko behar duten motibazioaren eragile baitira.





9. Pertsonalki eta intelektualki hazteko, KANPO JARDUERA HANDIA (JOKOA, MUGIMENDUA) BEHAR DA, BAINA BAITA BARNE JARDUERA HANDIA IZATEA ERE. Beraz, ikasiz ondo pasatzeko eta ahalegintzeko IKASKETA PROPOSAMEN ABERATSAK aurkeztu behar dira, beti ere giro ludiko eta alaian, eta estimulu kopuru egokia izanik.
10. Horrenbestez, hezkuntza egoerak ikertzeko beharra kontuan hartuz planifikatuko dira:
 - * ARRETA BEREKANATUZ, interesa pizteko eta hari eusteko.
 - * Dakitenaren eta ikas dezaketenaren artean KONTRASTEAK AHALBIDETUZ.
 - * IKASITAKOAK FINKATUZ, ikasitako hori egoera berrietara aplikatzea ahalbidetuz.
11. Hazteak eta ikasteak berez desoreka kognitiboa dakarrenez, haurrak hori behar bezala gainditzeko, oreka emozionala ziurtatu behar zaio, eta, horretarako, ezinbestekoa da familiaren eta ikastetxearen arteko koherentzia. Hori dela eta, FAMILIAREN ETA IKASTETXEAREN ARTEKO ELKARLANA ETA HEZKUNTZA PROZESUAN PARTE HARTZEN DUTEN PERTSONA HELDU GUZTIEN ARTEKO KOORDINAZIOA ZIURTATU BEHAR DIRA.

4.

ERABAKI METODOLOGIKOAK HARTZEA.

Eguneroko egitekoak profesionaltasunez programatzeko, hainbat erabaki hartu behar dira ikastetxearen antolakuntzarako eta gelan esku hartzeko.

Erabaki horiek ezin dira bakarrik hartu; beraz, ezinbestekoa izango da erabakiak adostea. Eztabaidatu ahal izateko, beharrezkoa izango da objektibotasunez eztabaidatzeko aukera emango duen erreferente profesional bat bilatzea; horrela, erabakiak justifikatzerakoan, ez dugu oinarri zientifikorik gabeko argumentu ideologiko pertsonalak erabiltzeko tentaldirik izango. Hori dela eta, egungo teoria psikopedagogikotik ateratako HEZKUNTZA PRINTZIBIOAK (HP) erabili beharko dira.

Printzipio horiek, aldagai metodologikoekin batera –hor erabakiak hartu behar dira–, bi sarrerako taula bat osatzen dute, eta horrek edozein lan akordio errazten du. Aldagaia/Hezkuntza Printzipioa interakzio bakoitzean, batarekin eta bestearekin koherenteak izango diren erabakiak hartuko dira. Aipatutako Hezkuntza Printzipioetan oinarrituko ez diren zenbait erabakitarako –alegia, gelako hainbat erabakitarako–, egun esparru horretako jarduerak egokiak azaltzen eta justifikatzen dituen Teoria zehatzean sakonduko da.



	1.HP	2.HP	3.HP	4.HP	5.HP	6.HP	7.HP	8.HP	9.HP	10.HP	11.HP
1. Aldagai metodologikoa											
2. Aldagai metodologikoa											
3. Aldagai metodologikoa											
4. Aldagai metodologikoa											
5. Aldagai metodologikoa											
6. Aldagai metodologikoa											

ALDAGAI METODOLOGIKO horiek zehaztea baino ez zaigu geratzen. Horretarako, HAURRESKOLAK PARTZUERGOKo edozein profesionalak bere lana programatzeko zer egin behar duen pentsatuz hasiko gara.





Erabaki metodologikoak hartu aurretik, beharrezkoa izango da:

- * Gizartean bere lan esparrurako onartutako **Hezkuntza Teoria** ezagutzea.
- * **Etapak** dituen **helburuak** ezagutzea eta/edo ikastetxean helburu horiek zehaztea.
- * Helburu horiek lortzeko landu beharko dituen **edukiak** ezagutzea.

Behin hori jakinda, eduki horiek ahalik eta ondoen NOLA landu erabaki beharko du. Horretarako, zenbait erabaki hartu beharko ditu eremu metodologikoan; izan ere:

- * Aipatutako printzipioak errespetatuz, haurri hazten lagunduko dioten hezkuntza proposamenak diseinatu beharko ditu, eta, horretarako,
- * Espazioak diseinatu, denborak banatu eta taldeak egin behar ditu, elkarrekin ikasteko eta aurrera egiteko modu hori errespetuz.
- * Helburuak lortzeko eta proposatutako edukiak lantzeko, behar bezala banatuz gero garapen prozesua sustatzen duten materialak erabiliko ditu.
- * Gainera, lankideekin eta familiarekin elkarriketatu beharko du, horrela, elkarrekin, haur bakoitzarentzako proiekturik egokiena diseinatzeko.

Ezin ahantz genezake honako erabaki hauek ere hartuko dituela: informazioa nola jaso, txostenak egitean nola eta zeri behatu, txostenak nolakoak izango diren, eta egitekoen beste zerrenda luze bat –luzeegia, hemen denak aipatzeko–.

Zenbait erabakik garrantzi handia izango dute; hala nola: gatazka egoeran nola jokatu, arauak nola aplikatu eta muga non jarri (noraino utzi eta noraino ez).

Egiteko profesionalen zerrenda oso luzea eta era askotakoa da, eta ezin da bata bestetik bereiz landu. Horregatik, jarduera bakoitzari dagokion erabakia hartzea errazteko, zenbait ALDAGAI METODOLOGIKO finkatu dira.

Aldagaiak dira, jarduera bakoitzean hartuko diren erabakiak aldatu egingo direlako, erabaki horiek oinarritzeko erabiltzen den **Teoriaren** arabera. Metodologikoak dira, gela eta ikastetxe bakoitzerako lan praktikoa modu egokian programatzeko hartu beharreko erabakiak osatzen dituztelako eta, horrela, HAURRESKOLAK PARTZUERGOk ikastetxeetarako **hezkuntza irizpide bateratua** ezarriko dutelako.



Horrenbestez, ALDAGAI METODOLOGIKOAK honako hauek izango dira:

- * Jardueren antolaketa.
- * Espazioen, denboraren eta taldeen antolaketa.
- * Materialen antolaketa eta aukeraketa.
- * Giza baliabideen antolaketa (tutoreak, koordinatzailea eta abar).
- * Behaketaren eta informazioaren antolaketa.
- * Hezkuntza interakzioen antolaketa (haurra/haurra, hezitzailea/haurra, hezitzaileak beren artean, hezitzailea/familia, kanpoko beste eragileak/ikastetxea eta abar).

5.

ZER ERABAKI DAUDE ALDAGAI METODOLOGIKO BAKOITZAREN AZPIAN?

Dokumentu honetan, ez da aldagai bakoitzari buruzko lan xehatua aurkezten; zenbait gai baino ez dira aipatuko, ikastetxe bakoitzean akordio orokorrak hartzea errazteko.

5.1.

JARDUEREN ANTOLAKETA.

- * Zer zentzu dute jarduerak adin horietan?
- * Jarduera motak. Zertarako da jarduera bakoitza?
- * Jokoa eta joko motak. Zertarako balio du joko bakoitzak? Zer-nolako jokoak diseinatu behar dira?
- * Ohikeria eta hori nola landu.
- * Lanak 0-2 urte bitartean.
- * Garapen linguistikoa bi hizkuntzetan. Elebitasunaren garrantzia eta horretan zuzenean esku hartzea.
- * Komunikazio eta irudikapen esparruaren garapena; hori nola landu.



5.2.

ESPAZIOEN, DENBORAREN ETA TALDEEN ANTOLAKETA.

- * Nola banatu behar da espazioa –ikastetxeko espazioa, gelako espazioa–?
- * Ikastetxeko espazioak: jangela, jolas ordua, komunak, psikomotrizitateko gela.
- * Gelako espazioak: txokoak, korroa, banakako espazioa eta taldekakoa.
- * Zer bultzatu behar du espazioaren banaketak?
- * Zertarako diseinatzen da? Nola? Nork diseinatzen du?
- * Diseinu finkoa, diseinu aldakorra.
- * Familientzako espazioa: zergatik, zertarako, non, noiz.

- * Denboraren banaketa.
- * Banakako denbora eta talderako denbora.
- * Familientzako denbora: banaka eta taldean.
- * Hezkuntza taldearentzako denbora.
- * Ohikeriak.
- * Egokitze aldia.

- * Taldea eta 0-2 urte bitarteko haurra.
- * Talde handia, talde txikia.

5.3.

MATERIALEN ANTOLAKETA ETA AUKERAKETA.

- * Zertarako balio duten, nolakoak izan behar duten, zer garatzen lagundu behar duten.
- * Materialak kokatzea, berritzea eta zaintzea.
- * Material arrunten antolaketa.



5.4. GIZA BALIABIDEEN ANTOLAKETA (TUTOREAK, KOORDINATZAILEA ETA ABAR).

- * Hezitzailea/taldea esleitzea: irizpideak.
- * Arduren banaketa.
- * Koordinazio kargua esleitzea.
- * Ikastetxearen erabakiak, HAURRESKOLAK PARTZUERGOAREN erabakiak.

5.5. BEHAKETAREN ETA INFORMAZIOAREN ANTOLAKETA.

- * Zergatik behatu behar den, zertarako, nola, noiz, nork.
- * Nola informatu behar den, zertarako, nola, noiz eta nork.
- * Informatu baino ez dugun egingo ala familiek emandako informazioa ere jasoko dugun: nola, noiz, zertarako, eta nola sartuko dugun eguneroko egitekoetan.

5.6. HEZKUNTZA INTERAKZIOEN ANTOLAKETA (HAURRA/HAURRA, HEZITZAILEA/HAURRA, HEZITZAILEAK BEREN ARTEAN, HEZITZAILEA/FAMILIA, KANPOKO BESTE ERAGILEAK/IKASTETXEA ETA ABAR).

- * Hezitzaileen egitekoa: lan eskumenak.
- * Helduen arteko harremanak: zertarako, nola, noiz, non.
- * Zein da afektuaren zeregina ikastetxean?
- * Afektuzko segurtasuna eta segurtasun fisikoa garapen eremu bakoitzean (afektuzkoa, harremanezkoa eta ezagutzakoa). Nola bermatu behar den.
- * Errespetuzko eta bizikidetzarako oinarritzko arauak.
- * Arauaren garrantzia.



3. puntuan esaten genuenez, gelako jarduerak eta horiek zer hezkuntza ingurunetan gauzatu diren diseinatzeko, zenbait kasutan, gehiago sakondu beharko dugu lantzen ari garen alorra zehazten duen Teorian.

Adibidez, gelako jarduerak diseinatzeko zer irizpidez baliatuko garen IHPan zehazteko, ares-tian azaldutako Printzipio Orokorrek diotena errespetatuko dugu, baina psikomotrizitatea heziketa tresnatzat erabiliko den erabakitzeko, printzipio horiez gain, beharrezkoa izango da psikomotrizitatearen erabilera argudiatzen duen egungo Teorian sakontzea.

Beste adibide bat: Printzipio Orokorrek familiekin harremanak izan behar direla adierazten digute –besteak beste, beren seme-alabei buruzko hasierako informazioa jaso dezaten–, baina ez digute esaten informazio hori idatziz jasotzea komeni den ala ez, edo galdera jakin batzuk egi-tea komeni den ala ez. Horiek haurreskola bakoitzean hartu beharreko erabaki zehatzak dira, eta, horretarako, Teoriak zer gomendatzen duen jakin behar da, eta Ikastetxeko Ekipoak adostu.





2

HAURRESKOLAK PARTZVERGOAREN
HELBURU OROKORRAK
ETA LANERAKO EDUKIAK



Hautzaroa oso aldi garrantzitsua da pertsonon bizitzan. 0-6 urte bitartean, gizakiaren ondorengo garapen emozional, fisiko eta intelektualerako ezinbesteko garrantzia duten gertaerak jazozen dira.

Horrenbestez, agerikoa da zenbateraino den garrantzitsua HAURRESKOLAK PARTZUERGOAn egiten den lana; horregatik, hain zuzen, lan hori gauzatzeko, ezinbestekoa da irizpide argiak izatea eta hezkuntza prozesuan parte hartzen duten heldu guztiek irizpide berei jarraitzea.

1. partean, “Hezkuntzako printzipio orokorrak eta erabaki metodologikoak hartzea Haurreskolak partzuer-goan” izenekoan, HAURRESKOLAK PARTZUERGOAk dituen zenbait helburu aipatzen ziren. Helburu horiek asmo hutsak baino ez dituzte agertzen; asmo horiek eguneroko egitekoetan islatzeko, nahitaezkoa izango da praktikan asmo horiekin koherenteak diren eta horiek benetan lortzea ahalbidetuko duten jarduera ildoak planteatzen jarraitzea.

Dokumentu honetan, HAURRESKOLAK PARTZUERGOAren hezkuntzako helburu orokor-rrak aurkezten dira. Helburu horietatik, Etaparen hiru garapen eremuetako bakoitzari dagozkion helburu orokorrak ateratzen dira. Etaparen hiru garapen eremuak honako hauek dira: Identitatea eta autonomia pertsonala, Gizarte ingurunea eta ingurune fisikoa, eta Komunikazioa eta irudikapena.

Eremu bakoitzak eduki multzo batzuk ditu, eta eduki multzo horiek zer landu behar den eta nola landu behar den zehazteko proposamen hutsak dira; baina inolaz ere ez dira hartu behar lan proposamen isolatutzat, ez eta denboraldi jakin batean nahitaez bete beharreko proposamentzat ere. Heziketa garaian modu askotara, une askotan eta behin eta berriz landuko diren orientazioak dira.

Hezitzaileek ezagutu egin behar dituzte eta gogoan eduki behar dituzte beren eguneroko lanean.



Aipatutako helburuak lortzeko, lanerako zenbait jarraibide ematen dira, hiru galdera nagusiaren arabera multzokatuta:

- * **Zer** landu behar da helburu horiek lortzeko?
- * **Zein** da eduki horiek lantzeko modu egokia? Eta
- * **Zer** jarrera bultzatu behar dira prozesuan?

Hiru galdera horien erantzunek, azken batean, landu beharreko ikasketa planaren edukiak biltzen dituzte. “Zer landu behar da?” galderaren multzoan, adibidez, eremu bakoitzeko eduki multzo bakoitzean kontzeptu gisa barneratu behar dutena bildu da.

“Zein da eduki horiek lantzeko modu egokia?” galderaren baitan, berriz, ikasketa giroa, erabiliko diren materialak, haurrei materialak noiz aurkeztuko zaizkien eta material horien edukiak nola aurkezteko dizkiegun jakiteko jarraibideak bildu dira.

Hirugarrenik eta azkenik, zenbait jarrera proposatzen dira. Adin horietako heziketa prozesua optimizatzeko beharrezkoak diren jarrerak berenganatuko eta barneratuko dituztela ziurtatzea izango da gure lana.

Galdera horiek –alegia, zer landu behar den, nola eta zer-nolako jarreraz– honela deitu ohi dira beste Etapetan: kontzeptuzko, prozedurazko eta jarrerazko edukiak.

Gure ustez, oso garrantzitsua da ulertzea *sortzen diren ikasketa egoeretatik abiatuz egingo dela lana Haurreskolak Partzuergoan*; hau da, “NOLA LANDU?” galderatik abiatuz. Baina, horretarako, jakin behar dugu “ZER LANDU BEHAR DA?” *galderaren azpian dauden kontzeptuetatik zein barneratzen hasi diren*, nahiz eta hori heziketa prozesuaz arduratzen den pertsona helduaren buruan baino egon ez.

Dokumentu hau lagungarri izatea nahi dugu; horregatik, dokumentuaren lehen irakurketak lekuan kokatzen lagunduko digu. Dokumentu hori erabilgarria izan dadin eta gure lana gauzatzeko benetan lagungarri izan dezagun, behin eta berriz irakurri beharko da.



HAUR HEZKUNTZAKO HELBURU	OROKORRA
1 Pixkanaka nor bere gorputzaz jabetzea, hori ezagutzea eta kontrolatzea, eta nork bere buruari eta sexu identitateari buruzko irudi positiboa eratzea. Nork bere jardueren gaitasunak eta mugak balioestea, eta osasun eta ongizateko oinarritzko azturak hartzea.	1 Nork bere buruari buruzko irudi zuzena eraikitze-ko bere ezaugarriak eta ahalmenak ezagutzea: - Norberaren gorputza osatuko duten elementuez, ezaugarriez eta berezitasunez jabetzea; horrela, fisikoki bere burua ezagut dezan eta besteekiko dituen desberdintasunez kontura dadin. - Nork bere beharrak, gogo aldarreak eta emozioak aitortzea. - Portaera ausartegiak kontrolatzea, eta gaitasun egoeretan lasaitasunezko jarrerak eta gainditze jarrerak garatzea.
2 Azturazko jardueretan gero eta modu autonomoagoan jokatzeko, pixkanaka afektu eta emozio segurtasuna hartzea eta norberaren kabuz zerbaiti ekiteko gaitasuna eta norberaren buruan konfiantza izateko gaitasunak garatzea.	2 Eguneroko jardueretan parte hartzea eta, behar duenean, pertsona nagusiari edo beste norbaiti laguntza eskatzea; norberaren jokiera gainerakoen jokareki egokitzea eta ohikeriak barnerratzeko jarrera positiboa izatea.
3 Gizarte harremanak gero eta eremu zabala- goan eratzea, entzuten ikastea, eta interesak, ikuspegiak eta ekarpenak besteei adierazten pixkanaka ikastea.	3 Norberaren desirak eta lehentasunak barnerratzeko. Besteenak aitortzea. Norberarenak eta besteenak pixkanaka egokitzea.
4 Pertsona helduekiko eta ikaskideekiko harreman loturak sortzea, eta prozesu horretan afektuzko adierazpenak elkartrukatzeko, aniztasuna errespetatzea, eta laguntzeko eta elkarlanerako jarrerak garatzea.	4 1 Pertsonak desberdinak garela eta bakoitzak dituen aukera pertsonalak desberdinak direla ulertzea. 2 Sentimenduak modu egokian adieraztea, horrela, afektuzko lotura iraunkorrak, aberatsak eta orekatuak sortzeko.



OBJETIVOS GENERALES DE EDUCACIÓN INFANTIL	OBJETIVOS GENERALES DE HAUURRESKOLAK
5 Ingurune hurbilari jakin-minez eta arretaz behatzea eta probetxu ateratzea. Ingurune hurbileko elementuen ezaugarri eta bereizgarri esanguratsuenak eta horien artean eratzen den loturaren bat identifikatzea.	5 Objektuak eta materialak maneiatzea eta on-dorio eta aldaketa jakin batzuk nahita eragitea. Inguruneko elementuen ezaugarriak eta horien erabilerak ezagutzeko jakin-minezko jarrerak hartzea, eta animaliei eta landareei behatzeko eta haiek aztertzeo jarrerak garatzea.
6 Ingurunearen zenbait adierazpen ezagutzea eta haiekiko zenbait jarrera garatzea: errespetuzko eta intereseko jarrerak eta horietan parte hartzeo jarrera. Ingurune hurbileko beste kultur adierazpen batzueo interesatzen eta haiek errespetatzen hastea.	6 Inguruneko objektuekiko interesa agertzea eta haiez gozatzeko jarrera hartzea. Sentimenduak, emozioak, desirak eta pertzepzioak gero eta modu egokiagoan eta berariazkoagoan adierazten eta ulertzen ikastea.
7 Errealitatearen zenbait alderdi -bizitakoak, ezagututakoak edo imajinatutakoak- errespetatzea eta gogoratzea, eta horiek adieraztea, jokoak eta beste irudikapen eta adierazpen modu batzueo ematen duten aukera sinbolikoen bidez.	7 Gorputzeo oinarriko adierazpen baliabideez jabetzea, horiekin espermentatzea eta erabiltzea. Eta baliabide horiek pixkanaka aberastuz joatea, pertzepzio-mugimendu, afektu, ezagutza eta harremanetarako gaitasunak garatuz, horrela sentimenduak, desirak, emozioak eta pertzepzioak adierazteo eta ulertzeo.
8 Hitzeko hizkuntza ohiko komunikazio egoera desberdinei egokituta erabiltzea, besteei ulertzeo eta besteek berari ulertzeo; norberaren ideiak, sentimenduak, esperientziak eta desirak adieraztea; esanahiak eraikitzen aurrera egitea; norberaren portaera erregulatzea eta besteen portaeran eragitea.	8 Hitzeko hizkuntza testuinguru esanguratsuetan aurkitzea, espermentatzea eta erabiltzea eta besteei gero eta modu landuagoan eta zehatzagoan adieraztea eta ulertzea.
9 Eskura dituen baliabideen eta bitartekoen bidez, adierazpen ahalbideak aberastea eta dibertsifikatzea; norberaren adinarekin bat datozen hainbat adierazpen artistikorekin harremanetan jartzea eta haiek aintzat hartzea.	1 Zenbait material eta objektuekin gustura eta jakin-minez espermentatzea. 2 Norberaren adierazpen ahalbideez jabetzea, haiekin espermentatzea eta erabiltzea. Adierazpen ahalbide horiez gozatea eta norberaren ekoizpenekiko eta besteen ekoizpenekiko balioespen eta errespetuzko jarrerak barneratzea.





3. HAURRAREN GARAPENeko ZEIN ALDERDI LANDU BEHAR DIRA HELBURU HORIEK LORTZEKO?

Lana errazte aldera, landu beharreko edukiak –pertsonaren gaitasunak garatzen laguntzen dutenak– hiru eremutan taldekatu ditugu.

1 Lehenengoak HAURRAREN ERAIKUNTZA PERTSONALARI lotutako alderdiak barne hartzen eta garatzen ditu; horien helburua haurrei beren identitatea garatzen eta autonomia maila handia lortzen laguntzea da. Baina, nola lortzen da hori?

Identitatea nork ***bere irudi zuzena edukitzea ahalbidetuz*** eraikitzen da. Izaki bakarrak, desberdinak eta balio handikoak direla sentitzen lagundu behar diegu, bai eta besteak modu berean hartzen ere.

2 Bigarren eremuko lanak HAURRA BERE INGURUNE FISIKOAN ETA GIZARTE INGURUNEAN MODU EGOKIAN MOLDATZEA du helburu. Horretarako, batetik, hurbileko ***ingurune naturala ezagutu*** behar du, eta horrekin erlazionatu, ingurune natural hori osatzen duten elementuak eta elementu horien arteko erlazioa ezagutu; bestetik, bere gizarte ingurunea ezagutu behar du, eta ingurune horrekin erlazionatu. Eta ***testuinguru horietan, portaera estrategia autonomoak hartuko ditu, bai eta horiekiko zaintza eta errespetuzko jarrerak ere***.

Baina portaera autonomo bat ***ez da bereganatzen afektuzko alderdian eta alderdi fisikoan haziera pertsonala sustatuta bakarrik; horretarako, balio handiko gauzak ikasten ere lagundu behar zaie***. Horregatik,

3 Hirugarren eremuko lanaren bidez, haurra HAINBAT HIZKUNTZAREN BIDEZ, BERE INGURUNE-AREKIN ERLAZIONATZEKO GAI IZATEA lortu nahi da, horiek baitira bizitzeko, erlazionatzeko, ikasteko eta hazteko erabiltzen diren tresnak.

Adin horietan, azaldutako guztia gauzatzeko bitartekoak soilik direla jakin behar dugu. Ere-mu horietan lantzen diren kontzeptuak ezin dira ikasketa soil gisa aurkeztu: helburuak dira; nahi izan edo nahi izan ez, egunero lantzen ditugun helburuak. Hitza, hizkuntza lantzen da; norbaiti berea den zerbait kentzen diogunean, guri kentzen edo ematen digutenean, edota jasotzen, bilatzen... dugunean egiten ditugun aldaketak eta mugimenduak lantzen dira.

Asmo horiekin bat datorren metodologia programatu behar da, eta horretarako erabiliko diren jarduera eta hezkuntza proposamenak diseinatzeko, 1. atalean jasotako irizpideei jarraitu behar zaie: *“Hezkuntzako printzipio orokorrak eta erabaki metodologikoak hartzea Haurreskolak Partzuergoan”* izenekoan jasotako irizpideei, alegia.

Laburbilduz, eta dokumentura jo beharrik gabe irakurketa errazteko, esku hartzeko jarraibide batzuk aurkeztuko ditugu – aipatutako atalean, beste modu batean ageri dira–; horien bidez, orain arte adierazitakoarekin bat datozen lan proposamenak garatu ahal izango dira. Hona hemen jarraibide horiek:

Identitatea zuzen eraikitzeke eta autonomia behar bezala eskuratzeko, garrantzi handia du haurren artean eta haurren eta pertsona helduaren artean bultzatuko eta sustatuko diren harremanen afektuzko osagaiak.

Oso garrantzitsua da haurren taldeak antolatzeke modua, bai eta zer jarduera programatu erabakitzea ere, jarduera pertsonalak eta erantzun intelektual desberdinak ahalbidetzeko; hala-ber, oso garrantzitsua da pertsona helduak heziketa prozesu osoan harreman eta esku-hartze artatsua izatea.

Adin horietan, garrantzitsua izango da psikomotrizitate lana ere. Horren bidez, haurrak mota guztietako gaitasunak adierazten ditu, eta, pertsona helduaren esku-hartze profesionalari esker, bere identitatea eta autonomia eraikitzeke prozesuan bilakatu eta afektuzko heldutasuna lortzen du.

Beharrezkoa da ni eta besteak bereizten laguntzea. Horretarako, banaka eta taldeko jarduerak proposatuko zaizkie pixkanaka, beren ahalbideen neurrian, eta bakoitzaren iritzia, esperientzia eta lanak elkartrukatzuz, bakoitzak dituen ezaugarriak “uler” ditzaten. Desberdintasunak eta berezitasunak alderdi aberasgarritzat hartuko dira, eta horrela, segurtasuna emango zaie beren ekintzetan, aniztasuna aberasgarria dela barneratuko dute, bizikidetzako zenbait gizarte arau onartzen lagunduko zaie eta norberaren portaera pixkanaka nola erregulatu ikasiko dute.

Autonomia lantzeko, hori praktikan jartzeko aukera ematen duten testuinguruak hartu behar dira, jarduera egokiei eta desegokiei eta jarduera horiek dituzten ondorioei buruzko hausnarketa egiteko aukera ematen duten testuinguruak. Gainera, arestian aipatu den bezala, portaera autonomo bat berenganatzen laguntzeko, haziara pertsonala sustatuko da, baina ez bakarrik afektu mailan, baita ezagutza mailan ere.



Ezagutza mailan, lan hori arrakastaz gauzatzeko, beharrezkoa izango da egindako lan proposamenek kanpo jarduera eta barne jarduera ahalbidetzea; alegia:

- * **Haurrak ezagutzen dutenetik edo dakitenetik abiatzea.**
- * **Nahiz eta inkontzienteki izan, zalantzak sortzeko balio izatea.**
- * **Aldez aurretik dituzten ezagutzak zabaltzea edo aldatzea;** horrek adieraziko digu beren ezagutza eskemak aldatu egin direla, eta etengabeko aurrerapen eta konplexutasun prozesuan ikasten jarraitzeko aukera emango die.

Haurra bere ingurune fisikoan eta gizarte ingurunean modu egokian eta pixkanaka moldatuz joateko, ingurune horretako arazoetan edo alderdietan oinarritutako lan proposamenak diseinatu beharko dira; horrela, testuinguru horietan portaera autonomoko estrategiak lortzea ahalbidetuko da eta, horretarako, beharrezkoa izango da proposatutakoa haiei gustatzea, ikasteko eta lan egiteko motibazioa sortzea, eta ahalegina egokituz egiteko gai izatea.

Haurrak hurbilen duen ingurune fisikoa eta gizarte ingurua bere gela eta ikaskideak direla kontuan hartuz, beharrezkoa izango da gelako espazioen diseinuak moldaera autonomo hori ahalbidetzea. Beraz, gelaren banaketak esanguratsua izan behar du haurrarentzat eta, pixkanaka, espazio bakoitzean dauden materialak ezagutu beharko ditu, zertarako erabil ditzakeen jakin beharko du, eta material horiek nahi dituenean erabiltzeko aukera eman beharko zaio; baina hori bai, ezarritako erabilera eta zaintze arauak errespetatu beharko ditu.

Adierazitako printzipioak lantzeko programatutako jarduerak diseinatzeko, ezinbestekoa da hizkuntza desberdinekin lan egitea. Hizkuntzez baliatuko gara, horiek baitira haurraren barne mundua adierazteko bitartekoak, eta horien bidez agertzen baitituzte beren jabetze intelektualak eta gauzatzen ari diren barne prozesu kognitiboak.

Baina gure lanak, haurrak bere portaerarekin eta hizkuntzen erabilerarekin adierazi nahi dituna ulertzetik abiatuz, etengabe bultzatu behar du hizkuntzak errealitatea ezagutzeko eta irudikatze bitartekotzat erabiltzea; ingurunearekin gero eta modu landuagoan eta zehatzagoan komunikatzeko erabiliko dira.

Horretarako, diseinatutako lan proposamenek hizkuntza horiek ondo jakitea ahalbidetu beharko dute, hizkuntza horiek erabiltzeko eta haiei buruzko hausnarketa egiteko aukera emango duten jardueren bidez, horrela, modu zehatzagoan eta landuagoan erabiltzeko gero eta gaituago egon daitezen.



Hezkuntza jarduerak iritzi horiek guztiak errespetatu behar ditunez, nabarmena da pertsona helduak garrantzi handia duela, sortzaile, bitartekari, aisatzaile eta ebaluatzaile den aldetik hezkuntza proposamenak diseinatzeko. Pertsona heldu horrek alde aurretik planifikatu eta hausnartu behar ditu jarduerak, eta gai izan behar du hartutako erabakiak 1. atalean eta dokumentu honetan aipatutako Hezkuntza Printzipioen arabera arrazoitzeko.

Jarraian, arestian aipatutako hiru esperientzia eremuetako edukiak aurkezten dira.

Lehenengoa: **IDENTITATEA ETA AUTONOMIA PERTSONALA**, EAEko 0-6 urte bitarteko Etaparen proposamenaren arabera, 4 eduki multzotan egituratzen da; dena dela, hezitzaileentzako orientazio eta laguntza baino ez direla ulertu behar da.

- **1. multzoa:** Gorputza eta norberaren identitatea.
- **2. multzoa:** Jokoa eta mugimendua.
- **3. multzoa:** Autonomia eguneroko bizitzan.
- **4. multzoa:** Osasuna eta ongizatea.



4. I. EREMUA: IDENTITATEA ETA AUTONOMIA PERTSONALA.

4.1. EREMUKO EDUKIAK ZEHAZTEN DITUZTEN ERREFERENTEAK.

Identitatea eta autonomia pertsonalaren eremuak norberari buruzko irudi zuzena, fisikoa eta mentala, eratzen laguntzen duten alderdi pertsonal guztiak biltzen ditu.

EREMU HONETAN NAGUSIKI LANTZEN DIREN HELBURU OROKORRAK

- 1 Norberaren gorputza osatzen duten zenbait elementuz jabetzea eta elementu horiek ezagutzea; pixkanaka, nor bere ezaugarrietan eta berezitasunetan sakontzea, fisikoki bere burua ezagut dezan eta besteekiko dituen desberdintasun fisikoez kontura dadin.
- 2 Norberaren beharrak, gogo aldatzeak eta emozioak aitortzea.
- 3 Norberaren buruari buruzko irudi zuzena eraikitzeak, norberaren ezaugarriak eta ahalmenak ezagutzea.
- 4 Norberaren desirak eta lehentasunak barneratzea. Besteenak aitortzea. Norberarenak eta besteenak pixkanaka egokitzea.
- 5 Sentimenduak modu egokian adieraztea; horrela, afektuzko lotura iraunkorrak, aberatsak eta orekatuak sortzeko.
- 6 Pertsonak desberdinak garela eta bakoitzak dituen aukera pertsonalak desberdinak direla ulertzea. Norberaren portaera besteen arabera egokituz joatea.
- 7 Eguneroko bizitzarekin lotutako zeregin sinpleak egitea, laguntza behar izanez gero eskatzea eta frustrazio txikiak onartzea.
- 8 Arreta, antolaketa eta lankidetzako zenbait aztura hartzen hastea.
- 9 Portaera ausartegiak eta/edo inhibitituak etengabe kontrolatzea.
- 10 Elikadurarekin, loarekin, ongizate pertsonalarekin eta gaixotasunarekin lotutako azturak eta jarrerak pixkanaka hartzea eta gaixotasun egoeretan lasaitasunezko eta gainditze jarrerak garatzea.



I. MULTZOA: GORPUTZA ETA NORBERAREN IDENTITATEA.

Multzo honek identitatea, autokontzeptua, garatzea eta nork bere buruari buruzko irudi zuzena garatzen laguntzea du helburu. Horretarako, honako alderdi hauek landu behar dira:

1. Zenbait sentipen:

- * **Interozeptiboak**; egoera fisiologikoak, emoziozko egoerak, biak lotzen dituzten egoerak.
- * **Propiozeptiboak**; muskulu tonua, jarrera, oreka, atsedena, mugimendua.
- * **Esterozeptiboak**; kanpoko munduaren berri ematen dute: usaimena, ukimena, dastamena, ikusmena, entzumena.

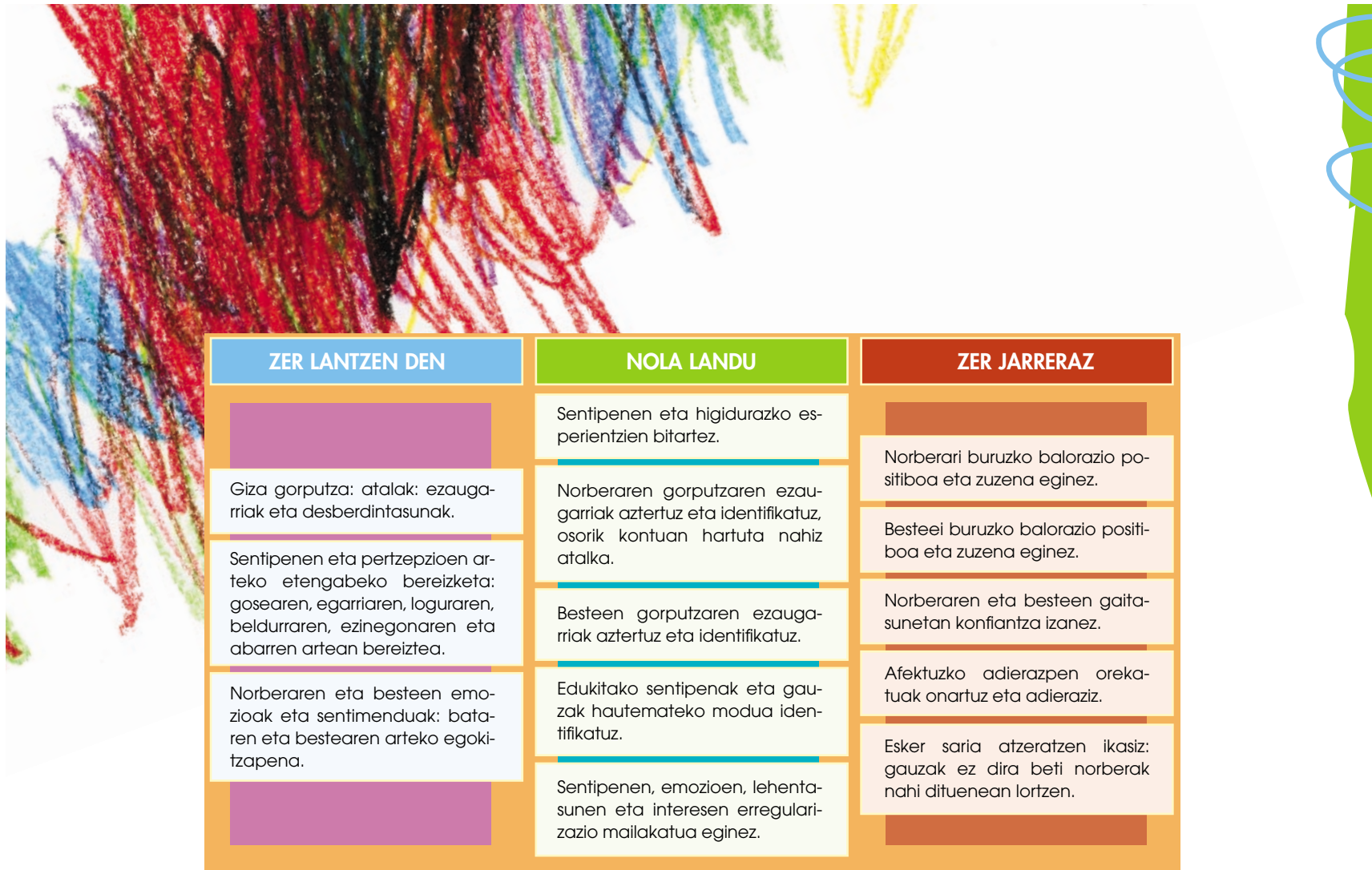
2. Zenbait pertzepzio: nik hautematen dudana eta besteek hautematen dutena desberdinak dira.

3. Zenbait gizarte estimulu: fisikoak eta hitzezkoak, norberarekikoak eta besteekikoak, taldeki-deekikoak eta pertsona helduekikoak.

ZENBAIT AHOLKU:

- Sentipenek, pertzepzioek eta esperientziek segurtasuna eta konfiantza eman behar diete beren ahalbideetan. Hori behar-beharrezko baliabidea izango da, autoestimua oinarria eta norberaren buruari buruzko irudi positiboa eratzeko.
- Egoera hezitzaileak sortu behar zaizkie beren buruari buruz duten irudia pixkanaka errealtatera egokituz joan daitezen eta, horrela, beren aukerak eta mugak onartzen ikas dezaten.
- Gorputza lantzeak horretan laguntzen du, baina zeregin hori prozesu konplexuagoa da eta zerikusi handia du sentipenak barnerratzeko moduarekin, pertzepzioak lantzeko moduarekin eta gainerakoek guri buruz duten irudiarekin.





ZER LANTZEN DEN	NOLA LANDU	ZER JARRERAZ
	Sentipenen eta higidurazko es- perientzien bitartez.	
Giza gorputza: atalak: ezauga- rriak eta desberdintasunak.	Norberaren gorputzaren ezaug- arriak aztertuz eta identifikatuz, osorik kontuan hartuta nahiz atala.	Norberari buruzko balorazio po- sitiboa eta zuzena eginez.
Sentipenen eta pertzepzioen arte- ko etengabeko bereizketa: gosearen, egarriaren, loguraren, beldurraren, ezinegonaren eta abarren artean bereiztea.	Besteen gorputzaren ezauga- rriak aztertuz eta identifikatuz.	Besteei buruzko balorazio positi- boa eta zuzena eginez.
Norberaren eta besteen emo- zioak eta sentimenduak: bata- ren eta bestearen arteko egoki- tzapena.	Edukitako sentipenak eta gau- zak hautemateko modua iden- tifikatuz.	Norberaren eta besteen gaita- sunetan konfiantza izanez.
	Sentipenen, emozioen, lehenta- sunen eta interesen erregulari- zazio mailakatua eginez.	Afektuzko adierazpen oreka- tuak onartuz eta adieraziz.
		Esker saria atzeratzen ikasiz: gauzak ez dira beti norberak nahi dituenean lortzen.





4.3.

2. MULTZOA: JOKOA ETA MUGIMENDUA.

Etapa hauetan, haurren garapenaren dimentsio guztiak jokoari lotuta daude.

Sentipen propiozeptiboak lantzeko modu egokia da jokoak: jarreraren kontrola, muskulu tonua, orekaren kontrola, mugimenduen disoluzioa eta gorputz simetria lantzeko, alegia. Bai eta koordinazioa ere, bere alderdi guztietan: begien motrizitateari buruzkoa, dinamikoa, estetikoa.

ZER LANTZEN DEN	NOLA LANDU	ZER JARRERAZ
	Gorputzaren ahalmenak zenbait testuingurutan aztertuz.	
Giza gorputza mugimenduarekin lotuta: lateralizazioa, orientazioa espazioan, espazioa/denbora lotura.	Tonua eta oreka zenbait joko eta lan egoeratan kontrolatuz, bakarka nahiz taldean.	Mugimendu gaitasunetan etengabeko konfiantza izanez.
Mugimendu gaitasunak eta horien arteko koordinazioa: muskulu tonua eta oreka.	Eguneroko bizitzako eginkizunak gauzatzeko beharrezkoak diren manipulazio gaitasunak koordinatzen eta kontrolatzen hasiz.	Portaera egokituak, neurtuak eta kontrolatuak garatuz. Arriskuen kontrola.
Mugimenduzko jokoak.	Lehenengo ezagutza topologikoak eta erritmikoak barnerrazteaz erraztuko duten mugimenduak eginez.	Bere kabuz erregelak eta arauak hartzeko eta ezarritako erregelak eta arauak egokitze jarreraz.
	Zentzu-mugimenezko joko askeetan edo bideratuetan parte hartuz.	





3. MULTZOA: AUTONOMIA EGUNEROKO BIZITZAN.

Autonomia pixkanaka eskuratzeak alderdi fisikoarekin eta mentalearekin du zerikusia. Ingurunean autonomia izanez, ikasten ikasteko aukera ematen digun autonomia intelektualala lortzen da, eta hori garrantzi handiko prozesu heldua izango da eskolako ikasketei modu arrakastatsuan aurre egiteko. Horretarako, nahitekoa da beren ahalbideetan segurtasuna eta konfiantza ematea.

● HORRETARAKO ZENBAIT AHOLKU:

- Espazioen, denboraren eta taldeen banaketari buruzko erabaki metodologikoak hartu behar dira; alegia, aukeratzeko, aztertze eta jarduteko aukerak emango dituen hezkuntza giro egokia sortzeko erabaki metodologikoak.
- Bizikidetza arauak ikasiz, pixkanaka gizarte ikasketak bereganatuz joan behar dute.
- Jarrerak garatuz, haurren borondatearekin lan eginez eta esker saria atzeratuz ikasten dira arauak; alderdi horiek behar bezala lantzeko, komeni da alderdi horietan sakontzea.



ZER LANTZEN DEN	NOLA LANDU	ZER JARRERAZ
 Autonomia fisikorako behar diren gaitasun pertsonalak (garbitasuna, janzteia, jatordua, loa, gaixotasuna, zeregin sinpleak ebatzea, eguneroko tresnak erabiltzea eta abar). 	Norberaren portaera erregulatuz. Gela eta gelaz kanpoko egoeretan.	 Norberaren ezaugarriak onartuz: ahalbideak eta mugak.
	Ekintzak pertsona helduaren laguntzaz planifikatuz eta ekintza horien ondorioak pixkanaka hitzez adieraziz.	Eguneroko eginkizunetan eta joan-etorrietan bere kabuz eta gero eta autonomia handiagoz parte hartuz.
	Talde lanetan elkarlanean ari-tuz, talde lanean arreta jarri eta lan hori errespetatuz.	Gatazkak konpontzeko eta gatazka eragozteko interesa izanez.
	Laguntza eskatzen jakinez eta laguntza hori nori eskatu jakinez.	Egindako lana baloratuz eta lanaren balorazio positiboa onartzen ikasiz.
	Nork bere arropak eta jostailuak jasotzea, janzteia, erantztea eta horrelako oinarritzko azturak pertsona helduarekin batera eta/edo bere kasa landuz.	Zuzenketak eta frustrazioa onartuz.
	Norberaren erritmoa pixkanaka besteenari egokituz.	Borondatea garatuz eta esker saria atzeratzea onartuz. 



4.5. 4. MULTZOA: OSASUNA ETA ONGIZATEA.

Gorputza zaindu egin behar dela eta horrek onurak dakartzala barneratu behar dute. Horretarako, ikasi behar dute:

- Fisikoa zaintzen: Garbitasuna
Esfinterren kontrola.
Segurtasun pertsonal fisikoa.
- Gero eta autonomia gehiagoz eta egokituagoaz, elikadura kontrolatzen.
- Loia erregulatzen, esna aldia / lo aldia erritmora pixkanaka egokituz.

● HORRETARAKO ZENBAIT AHOLKU:

- Atal honetan, oso garrantzitsua da erreparatzea zer-nolako jarrera duen bakoitzak minarekiko eta gaixotasunarekiko; eta gai hori lantzeko berariazko lana egin behar da.

ZER LANTZEN DEN	NOLA LANDU	ZER JARRERAZ
 Norberaren osasuna eta zainketa (higienea eta garbitasuna, elikadura, lo aldia eta esna aldia, osasuna eta gaixotasuna eta abar).	Gorputz higieneko zenbait oinarritzko aztura pixkanaka modu autonomikoan gauzatuz, eta horretarako egokiak izango diren materialak eta espazioak erabiliz.	Garbi egotea eta ingurune garbian egotea gustuko izanik.
Ingurune hurbila zaintzea.	Ingurune hurbila garbitzen parte hartuz.	Norberaren burua zaintzeko oinarritzko azturak ezagutuz eta praktikan jarritz.
	Norberaren burua zaintzeko oinarritzko azturak eta osasun aztura oinarritzkoak garatuz eta nork bere eginez.	Zenbait portaera arau onartuz: jatorduetan, atzera-aurreretan, atsedendian, higiean.
	Zenbait arrisku egoera identifikatzen hasiz.	Higiene eta gaixotasun egoeretan eta istripu txikiak gertatzen direnean, familiako kideei eta hurbileko pertsona helduei laguntza eta babesa eskatzeko interesa izanez.



Ondoren, ebaluaziorako zenbait irizpide ageri dira, gela behatzeko eta txostenak egiteko lagungarri izan daitezen –batez ere, haurreskolen eta 2 urteko gelak lotzeko baliagarri izango diren txostenak egiteko–.

Ebaluazio irizpide horiek, behar duen bezala, bat datoz eremu horretarako jarritako helburuekin; helburu horiek 0-2 ziklo amaierarako finkatu dira, irizpide zabalez. Adinen arabera (hilarbeteak eta urteak) behaketa jarraibideak ezartzen laguntzeko, “*Hezkuntza premia bereziak Haurreskolak Partzuergoan*” dokumentua kontsulta daiteke. Dokumentu horretan, denboraldi laburrageoi dagozkien gaitasunen zerrenda azaltzen da.

LEHENENGO EREMUKO HELBURUAK ZENBATERAINO LORTU DIREN EBALUATZEKO IRIZPIDEAK

- 1 Bere gorputza osatzen duten zenbait elementuz jabetu da, norberaren eta besteen ezagutza etengabe sakondu du eta besteekiko dituen desberdintasun fisikoez konturatu da.
- 2 Beharrak eta zenbait gogo aldarre eta emozio dituela onartzen du.
- 3 Bere ezaugarriak eta gaitasunak zein diren badaki; horrek bere buruari buruz irudi zuzena eraikitzeke aukera emango dio.
- 4 Desirak eta lehentasunak adierazten ditu. Besteenak onartzen ditu. Nahi duena eta ahal duena pixkanaka egokituz joan da, bai eta berak nahi duena eta besteek nahi dutena ere.
- 5 Sentimenduak modu egokian adierazten ditu, gaitzespenik eta atsekaberik ez eragiteko.
- 6 Gauzak mugimendu egokien eta koordinatuen bidez manipulatu eta maneiatzen ditu.



7

Bere adinari dagozkion zereginak egiten hasi da, eta, behar izanez gero, taldekideei edo pertsona helduei laguntza eskatzen die; frustrazio txikiak onartzen ditu.

8

Arreta, antolaketa eta lankidetzaz aztura batzuk hartzen hasi da.

9

Portaera ausartegiak eta/edo inhibitibak kontrolatzen ditu.

10

Elkadararekin, loarekin eta gizarte ongizatearekin lotutako aztura eta jarrera osasungarriak garatu ditu. Gaixotasun egoeretarako jarrera lasaia garatu du.



5. 2. EREMUA: INGURUNE FISIKOA ETA GIZARTE INGURUNEA.

2 Hau da bigarren esperientzia eremua eta, beste bi eremuak bezala, 3 eduki multzotan egituratzen da, 0-6 urte bitarteko Etaparen proposamenaren arabera; dena den, hezitzaileentzako orientazio eta laguntzat hartu behar dira.

- * 1. multzoa: Familia eta eskola ingurunea.
- * 2. multzoa: Ingurunea eta gizarte bizitza.
- * 3. multzoa: Ingurune naturala.

5.1. EDUKIAK ZEHAZTEN DITUZTEN ERREFERENTIAK.

Ingurunearen eta gizartearen ezagutza bereganatzea ez dago behatutako gertaeren pertzepzioaren baitan soilik; horrez gain, pertsonak bere ekintzetatik eta esperientzietatik jasotako informazioari ematen dion interpretazioaren baitan ere egongo da, bere inguruneko objektuen, pertsonen, fenomenoen edo egoeren artean erregulartasunak, aldaketak, antzekotasunak eta desberdintasunak aurkitzen dituen neurrian eta horien artean lotura logikoak eta espazio-denborazko era askotako loturak ezartzen dituen neurrian.

EREMU HONETAN NAGUSIKI LANTZEN DIREN HELBURU OROKORRAK

- 1 Sentimenduak modu egokian adierazten jakitea, horrela, afektuzko lotura iraunkorrak, aberatsak eta orekatuak sortzeko.
- 2 Pertsonak desberdinak garela eta bakoitzak dituen aukera pertsonalak desberdinak direla ulertzea.
- 3 Gorputzeko oinarrizko adierazpen baliabideez jabetzea, horiekin esperimentatzea eta erabiltzea. Eta baliabide horiek pixkanaka aberastuz joatea, pertzepzio-mugimendu, afektu, ezagutza eta harremanetarako gaitasunak garatuz, horrela sentimenduak, desirak, emozioak eta pertzepzioak adierazteko eta ulertzeko.



4

Objektuak eta materialak maneiatzea eta ondorio eta aldaketa jakin batzuk nahita eragitea. Ingurune elementuen ezaugarriak eta horien erabilerak ezagutzeko jakin-minezko jarrerak hartzea eta animaliei eta landareei behatzeko eta haien aztertzeko jarrerak garatzea.

5

Ingurunean ohikoak diren zenbait gizarte jarduerari behatzeko eta jardura horiek ezagutzeko joatea.

6

Norberaren gizarte eremuko pertsonenganako interesa eta estimua adieraztea, galderak egitea, iritziak ematea eta naturaltasuna eta originaltasuna errespetatu eta garatzea.

7

Ingurunean gertatzen diren aldaketa nabarmenei behatzeko.

8

Ingurune elementuekiko interesa eta estimua adieraztea.

9

Ingurunean gertatzen diren aldaketa garrantzitsuei behatzeko eta ingurunearen aldaketan eragiten duten elementuak pixkanaka identifikatzeko.

10

Ingurune fisikoan eta gizarte eremuan esku hartu izanaren eta ingurune aldaketan artean lotura dagoela ohartzea; ingurune aldaketa aktibo sentitzea.





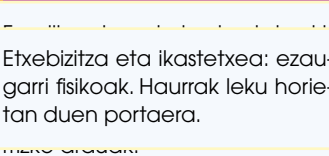
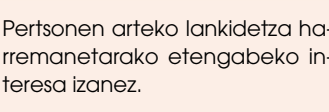
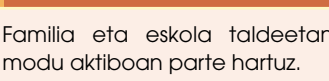
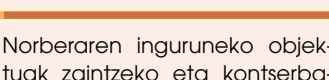
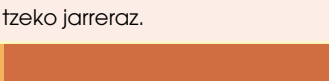
52

I. MULTZOA: FAMILIA ETA ESKOLA INGURUNEA.

Multzo honetako edukiak landuz, haurra ingurune fisikoan eta gizarte ingurunean pixkanaka integratzea lortu nahi da. Horretarako, ezinbestekoa izango da haurren etengabeko ezagutza programatzea eta portaera indibidualak berarengan duen eragina bizitzea.

Bizikidetzako oinarritzko arauak landu beharko dira.

Haurrak bere ingurune hurbileko objektuei eta pertsonari egokitutako elkarrekintza garatzea da multzo honetako lanaren helburua.

ZER LANTZEN DEN	NOLA LANDU	ZER JARRERAZ
	Objektuak zentzumenen bidez manipulatu.	
	Eguneroko objektuak eta objektu horien zenbait ezaugarri identifikatu.	
	Ingurunean esku hartzeak duen eragina hautemanez.	
	Etxeke eta ikastetxeke objektuei, gelei, barrundegiei eta jardueri buruzko irudiei behatu.	
	Etxean eta ikastetxean ohikoak diren espazioak, objektuak, pertsonak eta ekintzak identifikatu.	





ZER LANTZEN DEN	NOLA LANDU	ZER JARRERAZ
 Denbora/aldaketa lotura.	Objektuetan eta egoeretan eraginda objektu eta egoera horiek zer aldaketa dituzten aurreikusiz.	 Arauen beharra intuizioz ulertuz. Bizikidetzarako oinarrizko arauak onartuz.
	Eguneroko bizikidetzarako egoiak eta desegokiak diren portaerak bereiziz.	
	Ikastetxeko ohiko erabilera espazioetan modu autonomoan moldatuz.	
	Ordenari eutsiz, laguntzarekin edo gabe.	
	Eguneroko ekintzen eta errituen denbora segida aurreikusiz.	
	Jokoaren bitartez ikasiz.	



Multzo honetan, aztergai dugun adina kontuan hartu behar dugu. Hori dela eta, jakin behar dugu haurraren interesa piztuko duen bitarteko bakarra aurreko multzoan aipatzen zenaren hurrengo dela.

Adin horietan, azalpen animistetara eta artifizialetara joz eta ikuspuntu bakarretik, bere ikuspuntutik, ulertzen da bizitza.

Haurrari ingurunea aztertzeke eta horri behatzeko interesa piztuz eta interes horri helduz landuko dira multzo honetako edukiak. Ingurunearekin harreman zuzena izateko eta inguruneari zuzenean behatzeko aukera emango zaio; bai eta komunikazio eta irudikapen bideei zeharka behatzeko aukera ere, sortzen diren galdera guztiei erantzungo baitzaie.

ZER LANTZEN DEN	NOLA LANDU	ZER JARRERAZ
 Haurra dagokion elkarte sozio-kulturalaren ezagutzara intuizioz eta pixkanaka heltzea.	Norberaren gizarte eta kultur ingurunea osatzen duten espazio eta objektu esanguratsuak zuzenean eta zeharka aztertuz eta behatuz.	 Ingurune hurbileko objektuekin eta pertsonekin egoki elkarreginez.
	Haurrentzat garrantzitsuenak diren gizarte taldeen lanbide, tresna eta janzkera orokorrei zuzenean eta zeharka behatuz.	Planifikatutako irteeretan zuzen eta modu orekatuan arituz.
	Ikastetxeko eta, ahal bada, herriko jaietan eta ospakizunetan parte hartuz.	Gizarte ingurune hurbilean dauden hizkuntzekiko, ohiturekiko, kulturekiko eta folklorrekiko arreta, jakin-mina eta errespetu jarrerak izanez.



Multzo honen bidez, ingurune naturaleko elementu garrantzitsuenak izaki bizidunak (animaliak eta landareak) direla jakinarazi nahi zaie adin horietako haurrei.

Paisaia naturala izaki bizidunen biziraupena ahalbidetzen duen tokia dela ohartzea, izaki bizidunei eta inguruneari eragiten dieten fenomeno atmosferikoak kontuan hartzea eta ingurune naturalarekiko errespetuzko eta babeseko jarrerak hartzearen beharraz hitz egitea dira eduki multzo honetako jarraibideetako batzuk.

ZER LANTZEN DEN	NOLA LANDU	ZER JARRERAZ
	Fenomeno atmosferikoei, paisaia naturaleko elementuei eta abarrei zuzenean eta irudi bidez behatuz.	
Izaki bizidunak: animaliak eta landareak: horien ezaugarri fisikoei behatzea.	Zenbait landareren eta animalien ezaugarriei eta portaerei behatuz.	Animaliak eta/edo landareak manipulatzeko eta/edo horiei behatzeak eragiten dituen sententzioekin eta emozioekin lan eginez.
Izaki bizidunen garapen bidean izandako aldaketak.	Zenbait landareren eta animalien ezaugarri fisikoak identifikatuz.	Ingurunean autonomia handiagoa lortzeko aukera emango dioten segurtasun eta gaitasun sentimenduez jabetuz.
Landareen, animalien eta pertsonen arteko harremanak.	Landare edo animalien baten bizi zikloari zuzenean behatuz.	Ingurunearekin elkarrekintzan di-tuen portaeren kontrolean aurrrera eginez.
Fenomeno atmosferikoak: fenomeno horien, paisaiaren eta izaki bizidunen arteko harremanak.	Animalien eta/edo landareen ekintzen ondorioz ingurunean gertatzen diren aldaketak behatuz.	
	Laguntzarekin nahiz laguntzarik gabe, animaliak eta landareak zaintzen parte hartuz.	



5.5. 2. EREMUKO HELBURUAK ZENBATERAINO LORTU DIREN

EBALUATZEKO IRIZPIDEAK.

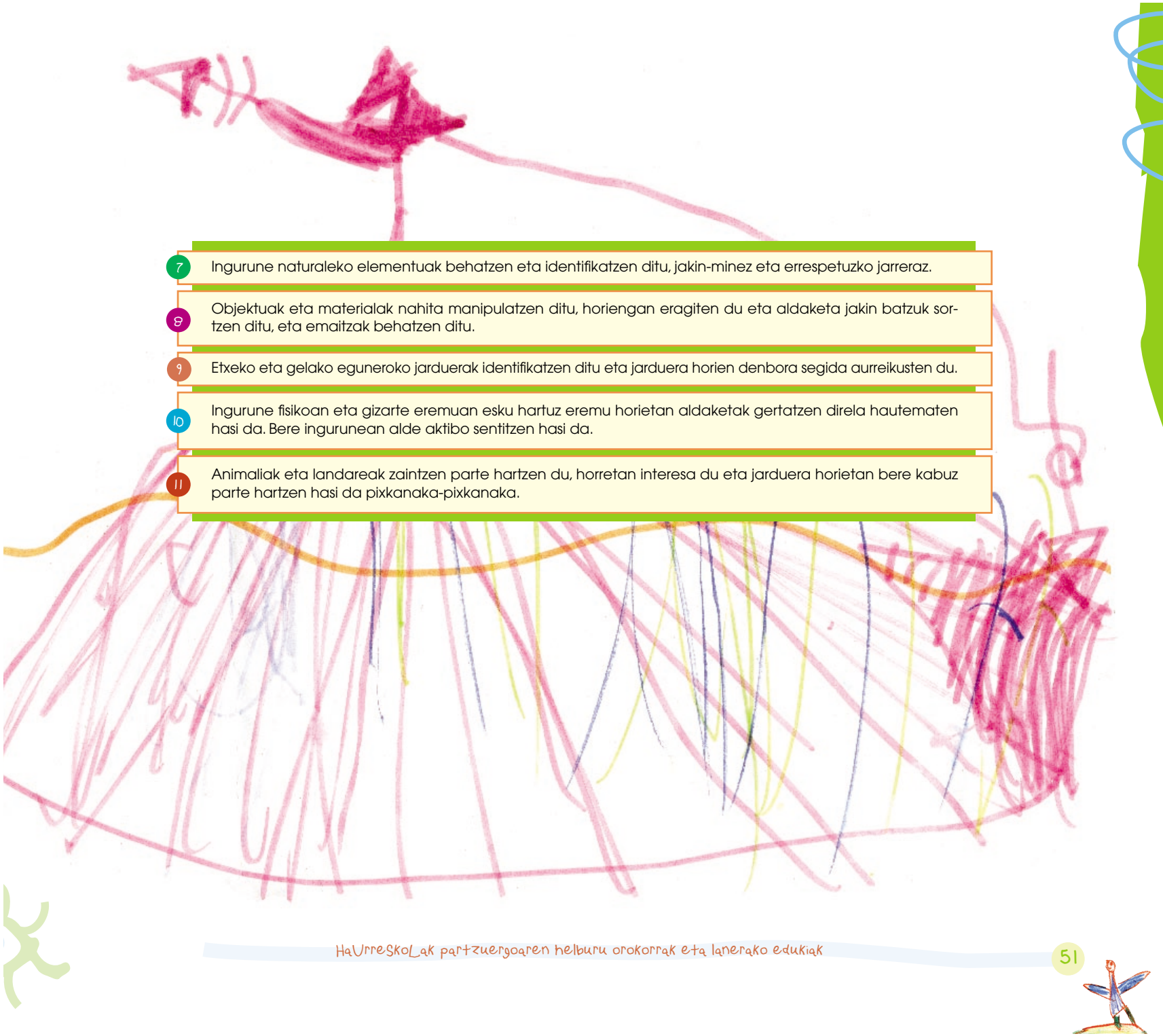
Ondoren, ebaluaziorako zenbait irizpide ageri dira, gela behatzeko eta txostenak egiteko lagungarri izan daitezen –batez ere, haurreskolen eta 2 urteko gelak lotzeko baliagarri izango diren txostenak egiteko–.

Ebaluazio irizpide horiek, behar duen bezala, bat datoz eremu horretarako jarritako helburuekin; helburu horiek 0-2 ziklo amaierarako finkatu dira, irizpide zabalez. Adinen arabera (hilarbeteak eta urteak) behaketa jarraibideak ezartzen laguntzeko, “*Hezkuntza premia bereziak Haurreskolak Partzuergoan*” dokumentua kontsulta daiteke. Dokumentu horretan, denboraldi laburragoei dagozkien gaitasunen zerrenda azaltzen da.

BIGARREN EREMUKO HELBURUAK ZENBATERAINO LORTU DIREN EBALUATZEKO IRIZPIDEAK

- 1 Eguneroko egoeretan, sentimenduak egoki adierazten daki, horrela, afektuzko lotura iraunkorrak, aberatsak eta orekatuak sortzeko.
- 2 Zenbait talde lanetan parte hartzen du eta pertsonak desberdinak garela eta bakoitzaren aukera pertsonalak desberdinak direla ulertzen du.
- 3 Gelako egoeretan, bizikidetzako oinarrizko arauak errespetatzen ditu.
- 4 Gorputzeko oinarrizko adierazpen baliabideez jabetzeko, haiekin esperimintatzeko eta haiek erabiltzeko interesa du. Eta baliabide horiek pixkanaka aberastuz doa, pertzepzio-mugimendu, afektu, ezagutza eta harremanetarako gaitasunak garatuz, horrela sentimenduak, desirak, emozioak eta pertzepzioak adierazteko eta ulertzeko.
- 5 Ingurunean ohikoak diren zenbait gizarte jarduera behatzen eta ezagutzen ditu.
- 6 Bere gizarte eremuko pertsonenganako interesa eta estimua adierazten du, galderak egiten ditu, nahi duena esaten du eta naturaltasuna eta originaltasuna errespetatzen eta garatzen ditu.



- 
- 7 Ingurune naturaleko elementuak behatzen eta identifikatzen ditu, jakin-minez eta errespetuzko jarreraz.
 - 8 Objektuak eta materialak nahita manipulatzeko erabiltzen ditu, horien eraginez duen aldaketak jakin batzuk sortzen ditu, eta emaitzak behatzen ditu.
 - 9 Etxeko eta gelako eguneroko jarduerak identifikatzen ditu eta jardueren horien denbora segida aurreikusten du.
 - 10 Ingurune fisikoan eta gizarte eremuan esku hartuz eremu horietan aldaketak gertatzen direla hautematen hasi da. Bere ingurunean alde aktibo sentitzen hasi da.
 - 11 Animaliak eta landareak zaintzen parte hartzen du, horretan interesa du eta jardueren horietan bere kabuz parte hartzen hasi da pixkanaka-pixkanaka.



6. 3. EREMUA: KOMUNIKAZIOA ETA IRUDIKAPENA.

3 Hau da hirugarren esperientzia eremua; 5 eduki multzotan egituratzen da, 0-6 urte bitarteko Etaparen proposamenaren arabera; dena den, hezitzaileentzako orientazio eta laguntzat hartu behar dira, ez lana ataletan banatzeko aukeratzat.

- * 1. multzoa: Hitzezko hizkuntza.
- * 2. multzoa: Musika adierazpena.
- * 3. multzoa: Gorputz adierazpena eta komunikazioa.
- * 4. multzoa: Adierazpen plastikoa eta ikusmenezkoa.
- * 5. multzoa: Matematika hizkuntza.

6.1. EDUKIAK ZEHAZTEN DITUZTEN ERREFERENTIAK.

Eremu honetako edukiak lagungarriak dira gizabanakoaren eta ingurunearen arteko harremanak hobetzeko, bai eta ingurunean moldatzeko gaitasunak izateko ere.

- Eremu honetan landuko diren edukiek –hau da, hitzezko nahiz gorputz, musika eta matematika hizkuntzak eta hizkuntza plastikoak– barneko munduaren eta kanpoko munduaren arteko loturatzat balio dute, elkarrekintza ahalbidetzen baitute, bai eta pentsamenduen, sentimenduen, bizipenen eta abarren irudikapena eta ulermena ere.
- Eremu honetako edukiak aurreko bi eremuetako edukietan daude, haurrek beren adierazpenetan, besteeikiko harremanetan eta abarretan erabiltzen dituzten tresnak baitira. Hiru eremuetako edukien arteko lan bateratua da hezkuntzan esku hartzeko lehenengo printzipioa, printzipio nagusia.



EREMU HONETAN NAGUSIKI LANTZEN DIREN HELBURU OROKORRAK

- 1 Norberaren adierazpen gaitasunez jabetzea eta erabiltzea. Adierazpen gaitasun horiez gozatzea, horiekin esperimentatzea eta norberaren eta besteen ekoizpenak balioesteko eta errespetatzeko jarrerak barneratzea.
- 2 Hainbat testuingurutatik heltzen zaizkien mezuei kasu egitea eta zentzua ematea. Portaera haien arabera egokitzea.
- 3 Norberaren eta taldekideen ekoizpen plastikoekiko interes eta gozamen jarrerak hartzea.
- 4 Norberaren eta besteen asmoak, sentimenduak, emozioak eta desirak gero eta modu egokiagoan adieraztea eta ulertzea.
- 5 Ohiko komunikazio egoeretan ahozko hizkuntza erabiltzea, sentimenduak, desirak eta ideiak adierazteko.
- 6 Ohiko testuinguru linguistikoetan helarazten zaizkion hainbat mezu ulertzea eta, pixkanaka, bere portaera mezu horien arabera erregulatzen ikastea.
- 7 Ingurunean dagoen hizkuntza idatziarekiko interesa adieraztea.
- 8 Irudiak eta sinboloak komunikatzeko, informatzeko eta gozatzeko bide bat direla jakitea eta horiek interpretatzea.
- 9 Zenbait irudikapen eta adierazpen moduz jabetzea eta interesez erabiltzea.
- 10 Zenbait materialekin eta objektuekin gustura eta jakin-minez esperimentatzea: taldekatuz, ordenatuz eta matematikako lehenengo nozioetara heltzeko ematen dituzten aukerez jabetuz.



I. MULTZOA: HITZEZKO HIZKUNTZA : AHOZKO HIZKUNTZA, ETA IDATZIZKO HIZKUNTZARA HURBILTzea.

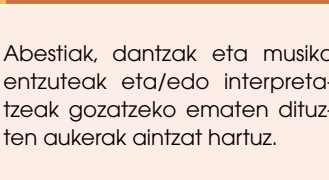
- Hizkerak duen kontzeptuzko eta irudikapenezko komunikazio dimentsioaren garapena.
- Irakurketa-idazketara hurbilpen adierazgarria eta funtzionala, harreman aktiboaren bidez eta gero eta zehatzagoak izango diren hastapenezko ekoizpen, adierazpen eta irudikapen saiakeren bitartez.
- Idatzizko hizkuntzaren eta ahozkoaren ezkutuko harremanaz pixkanaka jabetzea.

ZER LANTZEN DEN	NOLA LANDU	ZER JARRERAZ
Ahozko hizkuntza errealtatearen komunikazio eta irudikapen tresnatzat erabiltzea.	Ahozko hizkuntza erabiliz, bizi izandako egoerei eta esperientzia hurbilei eta/edo urrunagoko ingurune adierazgarriak hurbilduko dituzten irudiei buruz hitz egiteko.	Norberaren beharrak, desirak eta sentimenduak ahoz adierazteko interesa izanez eta aha-legina eginez.
Zenbait komunikazio egoeratan parte hartzea: zenbait testuiguru, solaskide eta mezu.	Desirak, beharrak eta sentimenduak adierazteko ahozko hizkuntza erabiliz.	Besteei entzuteko interesa izanez.
Kultur tradizioko abestiak, ipuinak, olerkiak, andanak eta abar ezagutzea, irudikatzea eta erabiltzea.	Pertsona helduen eta beste haurren komunikazio asmoak eguneroko bizitzako egoeretan ulertuz.	Taldeko elkarriketetan hitz egiteko txanda errespetatzen ikasiz.
	Elkarriketetan parte hartzen hasiz.	Ahozko mezuak ulertzeko eta sortzeko jarrera positiboaz eta errespetuzkoaz.



ZER LANTZEN DEN	NOLA LANDU	ZER JARRERAZ
Idatzizko hizkuntzara hurbilpen funtzionala egitea. Egoera kontestualizatuetan ahozko mezuen esanahia ulertzea. Irakurketa-idazketara hurbilpen adierazgarria eta funtzionala egitea, idatzizko hizkuntza komunikazio, informazio eta gozamen bidetzat hartuta.	Igortzen diren mezuen esanahia sendotzeko, hizkuntzaz kanpoko zeinuak erabiliz (intonazioa, imintzioak, aurpegi adierazpena). Sehaska kantan, abestitxoak, andanak, olerkiak eta hitz jokak landuz. Ahozko hizkuntzaren eta idatzizkoaren arteko harremanaz pizkanaka jabetuz. Testu idatziekin harreman aktiboa edukiz. Norberaren bilakaera mailari egokitutako testu idatziak interpretatuz eta sortuz.	Beste hizkuntza eta/edo beste aldaera dialektiko batzuk hitz egiten dituzten pertsonak errespetatuz. Ipuinak gustura eta atseginez entzunez eta ikusiz. Liburuak eta bestelako euskarri grafikoak zainduz. Liburuak beren kasa erabiltzeko gogoz.



ZER LANTZEN DEN	NOLA LANDU	ZER JARRERAZ
 Musikako elementuak: soinua, melodia, erritmoa, harmonia eta forma.	Objektuen soinu azterketa eginez. Erritmoari jarraituz mugituz. Ahotsa tresnatzat erabiliz.	
Soinuaren ezaugarriak: intentsitatea, iraupena, tinbrea eta altuera.	Erritmo eta intonazio jakin bati jarraiki abestuz.	
Gorputzaren, objektuen eta zenbait musika tresnaren soinu ezaugarriak ezagutzea.	Gorputzaren soinu eta musika baliabideez baliatuz. Ahotsa soinu tresnatzat erabiliz.	Abestiak, dantzak eta musika entzuteak eta/edo interpreta- tzeak gozatzeko ematen dituz- ten aukerak aintzat hartuz.
	Dantzaren, mimikaren, keinuen eta dramatizazioen bidez adieraziz. Erritmoari jarraiki mugituz.	
	Gorputz, afektu, harreman, eta ezagutza alderdiak barne har- tzen dituzten sentsazioak eta es- timulazioak piztuz.	



ZER LANTZEN DEN

Folkloreko abestiak, haur kantak, dantza herrikoiak eta abar ezagutzea eta errepikatzea.

Isiltasunaren aukerak ezagutzea.

NOLA LANDU

Abesti errazak osorik edo horien atalak errepikatuz.

Isiltasunaz gozatuz eta isiltasunaren ezaugarriak behatuz.

ZER JARRERAZ

Entzunaldieta jarrera lasaia eta arretatsua edukiz.

Isiltasunaz gozatzen jakinez.



Berezko mugimenduzko jardueraren tratamendua, haurrak bere osotasunean duen berezko espresibitate gisa ulertuta. Alderdi sentsomotorea, afektuzkoa eta kognitiboa landuz tratatuko da mugimenduzko jarduera hori.

ZER LANTZEN DEN	NOLA LANDU	ZER JARRERAZ
Norberaren gorputzaren adierazpen gaitasunez jabetzea.	Mugimenduzko jardueraren alderdi sentsomotorea, afektuzkoa eta kognitiboa landuz: hari buruz hitz egitean biziz eta birsortuz eta zenbait hizkuntzaren bidez irudikatuz (keinuak, hitza, marrazkia eta abar).	Norberaren gorputzeko gaitasunez gozatzeko eta horiekin esperimentatzeko interesa izanez.
Norberaren balio fisikoa barneratzea, gaitasun eta muga fisikoak onartuz.	Espazioaz baliatuz eta norberaren mugimendua espazio horretara egokituz.	Mugimenduarekin gozatzeko eta esperimentatzeko interesa izanez.
Gaitasun eta muga fisiko horiek ingurune fisikora eta gizarte eremura egokitzea.	Gorputzeko oinarrizko adierazpen baliabideez jabetuz (mugimenduak, mugiezintasuna, keinuak, ahotsa eta beste zenbait) eta haiekin esperimentatuz, horrela, sentimenduak eta emozioak adierazteko.	Adierazpen jokoetan eta joko sinbolikoetan parte hartzeko interesa izanez.
	Joko sinbolikoa ezagutzeko eta gizarteratzeko bidetzat erabiliz.	Norberaren gaitasunak eta mugak onartzen jakinez, horrela, norberaren mugimenduzko gaitasunei egokitutako irudi zuzena eratu ahal izateko.



6.5

4. MULTZOA: ADIERAZPEN PLASTIKOA ETA IKUSMENEZKOA.

- Hizkuntza mota hau, irudikapen mota berri bat errazten duen adierazpen eta komunikazio bide den aldetik, etengabe erabiltzea. Hizkuntza horren bidez, kontzeptu, bizipen, sentimendu edo fantasiak kanpora daitezke.
- Gero eta ekoizpen landuagoak lortzeko esperimentatzea.

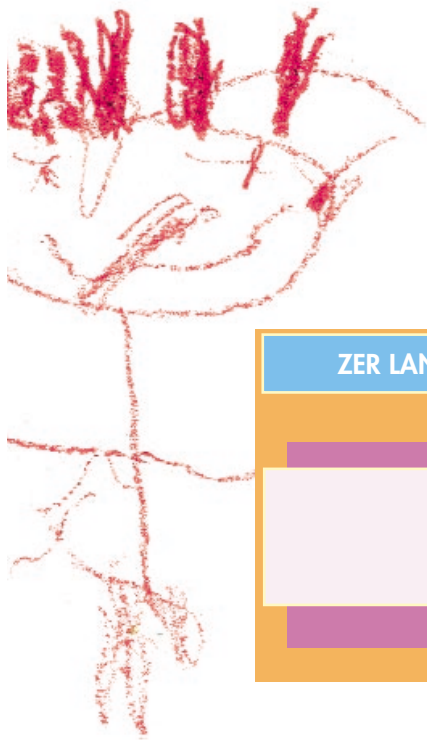
ZER LANTZEN DEN	NOLA LANDU	ZER JARRERAZ
Sentimenduak, interesak eta bizipenak adierazteko eta irudikatzeko adierazpen plastikoak eta ikusmenezkoak dituzten gaitasunez jabetzea.	Zenbait material aztertuz eta erabiliz.	Norberaren ekoizpen plastikoez gozatuz eta besteen ekoizpenak errespetatuz.
Zenbait material, tresna eta euskarri ezagutzea eta erabiltzea.	Koloreez, formez egiturez, usainez eta abarrez jabetuz.	Plastikako oinarriko teknikak erabiltzeko interesa izanez.
Objektuen ezaugarriak ezagutzea (forma, tamaina, kolorea eta abar).	Materialen bitartez ulertzeko eta komunikatzeko gaitasunak aztertuz.	Erabiltzen diren materialak eta tresnak garbitzeko, ordenatzeko eta zaintzeko azturak beregatzatzen hasiz.



Adin horietan benetako eduki matematikoez hitz egin ezin badaiteke ere, komeni da gogoratzea haurrek objektuekin egiten dituzten manipulazioetan dagoela ezagutza matematikoaren jatorria.

Matematikako edukiak gerora behar bezala lantzeko, beharrezkoa izango da adin horietako haurrengan pentsamendu egozentrikotik pentsamendu logiko batera igarotzeko urratsa bultzatzea eta sustatzea. Pentsamendu mota batetik bestera iragateko, objektuen artean loturak ezarri behar dira eta objektu horiekin egiten diren ekintzen kausa-efektu fenomenoaz hausnartu behar da.

ZER LANTZEN DEN	NOLA LANDU	ZER JARRERAZ
Objektuen artean loturak egi- tea eta objektu horiekin egin- dako ekintzen kausa-efektu fe- nomenoaz hausnartzea.	Objektuak behatuz eta horiek ukituz eta alderatuz, beren al- derdi kualitatiboez jabetzeko.	
	Objektuak beren ezaugarriren baten arabera taldekatuz.	
	Taldekatze irizpideak hitzez adieraziz.	Objektuak aztertze gogoz.
	Oinarrizko zenbatzaileak erabiliz (asko, gutxi, bat, ezer ere ez eta abar).	
	Eguneroko bizitzako gertaeren segida hitzez adieraziz.	



ZER LANTZEN DEN	NOLA LANDU	ZER JARRERAZ
	Zenbait material manipulatu: gauzen formak eta beste zenbait ezaugarri ezagutzen ikasten hasiz. Kanpoko espazioaren eta espazio horrekiko elkarrekintzaren bi-zipenaz.	Eguneroko egoeren deskribapena eta aldakuntza gero eta gehiago zehazteko interesaz.

6.7. 3. EREMUKO HELBURUAK ZENBATERAINO

LORTU DIREN EBALUATZEKO IRIZPIDEAK.

Ondoren, ebaluaziorako zenbait irizpide ageri dira, gela behatzeko eta txostenak egiteko lagungarri izan daitezen –batez ere, haurreskolen eta 2 urteko gelak lotzeko baliagarri izango diren txostenak egiteko–.

Ebaluazio irizpide horiek, behar duen bezala, bat datozen eremu horretarako jarritako helburuekin; helburu horiek 0-2 ziklo amaierarako finkatu dira, irizpide zabalez. Adinen arabera (hilabeteak eta urteak) behaketa jarraibideak ezartzen laguntzeko, “Hezkuntza premia bereziak Haurreskolak Partzuergoan” dokumentua kontsulta daiteke. Dokumentu horretan, denboraldi laburrageoi dagozkien gaitasunen zerrenda azaltzen da.



HIRUGARREN EREMUKO HELBURUAK ZENBATERAINO LORTU DIREN EBALUATZEKO IRIZPIDEAK

- 1 Bere gorputzaren adierazpen gaitasunak erabiltzen ditu, horiekin esperimentatzen du eta gaitasun horiez gozatzen du.
- 2 Zenbait adierazpen teknikarekin eta oinarritzko adierazpen baliabideekin esperimentatzen du eta horiez gozatzen du; norberaren ekoizpenak eta besteenak aintzat hartzen eta errespetatzen ditu.
- 3 Zenbait material eta objektuekin gogoz eta jakin-minez esperimentatzen du.
- 4 Norberaren eta besteen asmoak, sentimenduak, emozioak eta desirak gero eta modu egokiagoan adierazten eta ulertzen ditu. Portaera horien arabera doitzen du.
- 5 Ahozko hizkuntzaren bidez, desirak, asmoak, sentazioak eta pertzepzioak adierazten ditu.
- 6 Helarazten zaizkion mezuak ulertzen ditu eta, pixkanaka, bere portaera mezu horien arabera erregulatzen ikasi du.
- 7 Bere ingurunean dagoen idatzizko hizkuntzarekiko interesa adierazi du.
- 8 Irudiak eta sinboloak komunikatzeko, informatzeko eta gozatzeko bidea direla ezagutu du eta interpretatu egin ditu.
- 9 Zenbait irudikapen eta adierazpen modu erabili ditu eta horiez gozatu du.
- 10 Mota guztietako objektuak aztertu eta manipulatu ditu, taldekatu egin ditu eta horiek matematikako lehenengo nozioetara heltzeko ematen dituzten aukerez jabetu da.



